

r u ž i n o v s k é
ECHO

6-7

2010

mesačník mestskej časti Ružinov

NA VLNÁCH FANTÁZIE 2010

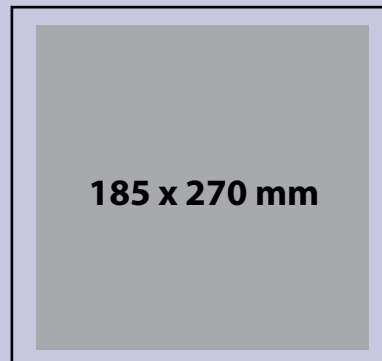

INZERCIA V RUŽINOVSKOM ECHU

1/1

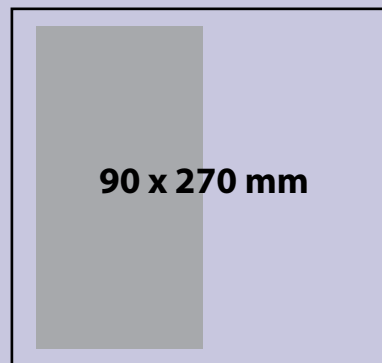
1/1

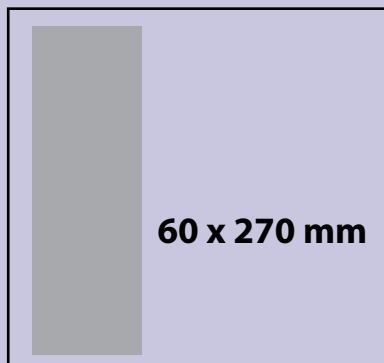
1/2

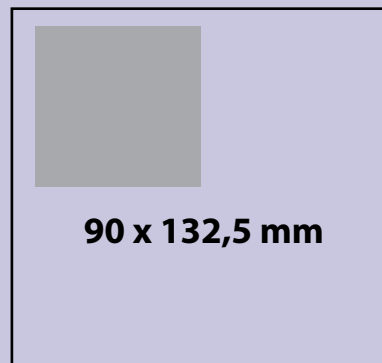
1/2

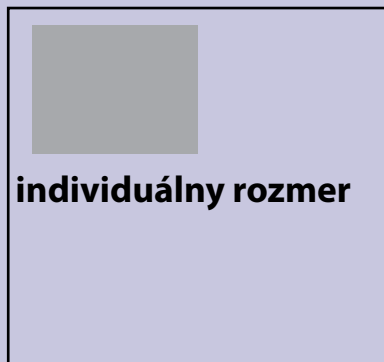
1/3

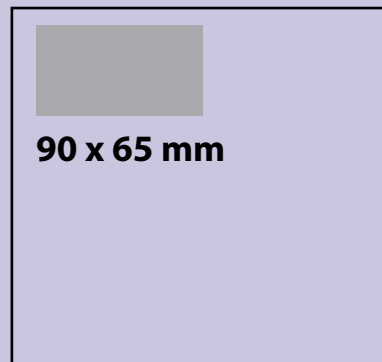
1/4

1/6

1/8

Cenník inzercie v Ružinovskom ECHU: 1/1 strana: 1000 €, príplatok: strany 2 a 32: 1200 €, 1/2 strany: 565 €, 1/3 - 425 €, 1/4 strany: 300 €, 1/6 - 225 €, 1/8 strany: 180 €. Ceny sú uvedené bez DPH. Príplatky sa účtujú k politickej inzercii. Zľavy až po 3 opakovaníach na základe dohody.

Podklady môžu byť dodané v PDF, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop alebo v CorelDraw. Kvalita fotiek 300 dpi. Bližšie informácie: tel.: 0918 428 793, marketing@tvr.sk.

Hrejivé snečné dni už začínajú konečne dominovať v dennom kalendári. Je to jasný signál blížaceho sa letného dovolenkového obdobia. Hovorí sa, že nastáva „uhorková“ sezóna. Na vrcholnej politickej scéne to platí určite nebude. Vo voľbách získali pravicové strany SDKÚ-DS, KDH, SaS a MOST-HÍD nadpolovičnú väčšinu v novom parlamente. Najbližšie dni a týždne budú zostavovať vládu a prebrať moc na Slovensku.

Prvý polrok má za sebou aj ružinovská samospráva. A nebol určite jednoduchý. Všeobecná hospodárska kríza siahla aj na Ružinov. Výber podielových daní sa znížil, čo spôsobilo výpadok príjmov medziročne o 14 percent. Samospráva sa na celom Slovensku borí s nedostatkom peňazí. Niekde nie sú zdroje na úhrady faktúr, splácanie úverov a inde dokonca na mzdy úradníkov. Našťastie, Ružinov do tejto kategórie obcí nepatrí. Napriek ekonomickým skutočnostiam, chod mestskej časti ani funkcií úradu obmedzený nebol. Naopak, počas krízy investovali do viacerých rozvojových programov. Podarilo sa zatepliť budovu Základnej školy na Nevädzovej ulici, prispieť na rekonštrukciu detského ihriska na Ondrejovej ulici, zastrešiť hokejbalové ihrisko na Pivonkovej ulici, ako aj naštartovať výmenu okien na objektoch ružinovských základných a materských škôl. Nové okná by mali krásliť všetky nezrekonštruované budovy už na začiatku nového školského roka. Riešili tiež mnohé dopravné zmeny na cestách 3. a 4. triedy, či „povinné“ jazdy ako kosenie, opravy ciest a chodníkov, výmeny zničených hracích prvkov na detských ihriskách a kultúrno-sportové podujatia. Ružinovský úrad v spolupráci s Ružinovským športovým klubom počas leta pripravil štyri turnusy letných táborov pre deti v chorvátskom Umagu, denné športové tábory a v spolupráci s Domom kultúry Ružinov Kultúrne leto 2010. Šetrí sa predovšetkým na chode miestneho úradu a odmenách jeho zamestnancov. Mestská časť v takomto neblahom ekonomickom prostredí hospodári pozitívne, čo konštatoval aj nezávislý audítor.

Napriek tomu, že sa blíži čas dovoleniek a hospodárske výhľady na jeseň sú pozitívne, ekonomickú situáciu treba riešiť priebežne. Preto si ani ružinovská samospráva nemôže dovoliť počas leta zaháľať.

Maroš SMOLEC

Komunálne voľby budú 27. novembra

RUŽINOV – Voľby do orgánov samospráv a obcí sa budú konať 27. novembra 2010. Termín vyhlásil predseda Národnej rady SR. Voliť sa bude počas jedného dňa, a to v sobotu, tak ako sme zvyknutí.

Počet okrskov a ich miesta budú zriadené približne rovnako ako pri voľbách do NR SR. V týchto komunálnych voľbách budeme voliť starostu Ružinova a 25 poslancov ružinov-

ského miestneho zastupiteľstva v 9 volebných obvodoch. Zníženie počtu poslancov i zmena obvodov a ich priblíženie občanovi vychádzali zo zmeny zákona o hlavnom meste Bratislava. V to to volebnom období sme v roku 2006 zvolili 31 zastupiteľov v troch volebných obvodoch.

**Viac na 5. strane.
(re)**

Starosta S. Drozd bude opäť kandidovať

RUŽINOV – Súčasný starosta mestskej časti Bratislava – Ružinov Ing. Slavomír Drozd verejne ohlásil svoju opätovnú kandidatúru na tento post.

Funkcie sa ujal v januári 2007 po víťazných voľbách z decembra 2006. Kandidoval za koalíciu SMER-SD, ĽS-HZDS, Slobodné fórum, Strana maďarskej koalície a s podporou Strany zelených. „Rozhodne budem kandidovať na funkciu ružinov-

ského starostu. Naštartovali sme mnohé pozitívne procesy, ktoré treba dokončiť. Napríklad výmeny okien a fasád na všetkých základných a materských školách,“ povedal pre Ružinovské ECHO starosta. Nominovať ho bude ľavicová strana SMER-SD. Možná volebná koalícia zatiaľ nie je známa. Iní kandidáti na post ružinovského starostu zatiaľ oficiálne známi nie sú.

(r)

Hlasovanie o pozemkoch

RUŽINOV – Starosta Ružinova ako člen mestského zastupiteľstva Bratislavy na májovom rokovaní predložil návrh, aby boli bratislavským mestským častiam bezplatne prevedené nehnuteľnosti, ktoré majú zverené od hlavného mesta do správy.

Navrhol prevod nielen pozemkov, ale aj objektov. „Mestské časti majú v správe napríklad pozemky pod materskými

školami, ale aj ich budovy. Musia sa o ne starať, investovať do nich nemalé finančné prostriedky. A pritom nie sú naše. Na základe zákona môžeme investovať len do vlastného majetku,“ vysvetlil Slavomír Drozd. Jeho návrh uznesenia bratislavskí poslanci neschválili. Z prítomných 46 za hlasovalo 19, proti nehlasoval nikto, zdržalo sa 27.

(rd)

Urbanistická štúdia Mlynské nivy – východ

NIVY – Poslanci ružinovského zastupiteľstva schválili v júli zadanie pre Urbanistickú štúdiu Mlynské nivy – východ. Ide o územie ohraničené ulicami Bajkalská – Prievozská – Gagarinova – Hraničná a diaľnicou D1.

Sídla tam bývalé nevyužívané sklady a industriálne parky, tzv. brownfield. Zámerom štúdie je vytvoriť podklad na zmenu územného plánu Bratislavy.

„Chceme investorov v Ružinove smerovať do starých industriálnych zón. Týmto budeme chrániť sídliská a rodinnú zástavbu v Trnávke a Prievoze pred výstavbou,“ uviedol starosta Ružinova. Predkladateľ, spoločnosť Aurex, chce v tejto lokalite navrhnuť priestory na bývanie, služby, športoviská i parky. Mestská časť Ružinov za štúdiu platí nebude.

(mm)

OBSAH

Aktuality	3-6
Problémy na Bulharskej	7
Nový terminál na letisku	8
	
Policajné posily	9
Rekonštrukcia parku	10
Neslávna Yosaria	11
Seniori na dovolenke	12
Návšteva Viedne	13
Z histórie Ružinova	14
Pamätihodnosti	15
Peter Glocko	16-17

Poviedka	18-19
Zo života Ružinova	20
Slovensko – Reflexie	21
Kultúra	22-23
Michaela Čobejová	24
Na vlnách fantázie 2010 ..	25
Radíme	26
Vzdelávanie	27
Umag – Chorvátsko	28
Krížovka	29
Jaroslav Halák	30
Šport	31

Ružinov naďalej zostáva bez rozpočtu

Pri hlasovaní sa 14 poslancov zdržalo, deviat boli proti

RUŽINOV – Poslanci ružinovského miestneho zastupiteľstva na svojom zasadnutí 6. júla neschválili návrh rozpočtu mestskej časti Bratislava – Ružinov na roky 2010 – 2012. Mestská časť tak naďalej zostáva v rozpočtovom provizóriu. Rokovanie zastupiteľstva trvalo spolu takmer 11 hodín.

Návrh rozpočtu predstavila prednostka ružinovského miestneho úradu A. Kaňková, podľa ktorej sa pri tvorbe rozpočtu vychádzalo z platných právnych predpisov. Starosta Ružinova S. Drozd (SMER-SD) v rozprave uviedol, že pri príprave rozpočtu sa prihliadalo na úspory – znížili sa reprezentačné výdavky starostu,

vicestarostu a prednostky, nevyplatili sa odmeny a došlo k zmrazeniu plátov.

Zástupca starostu D. Pekár (KDH) okrem iného kritizoval skutočnosť, že mestská časť v návrhu nešetří a za rozpočet nebude hlasovať. P. Šmilhák (KDH) poukázal na to, že výdavky ako nákup nábytku či softvéru sa zvýšili, podobne

ako všetko, čo súvisí s údržbou. P. Guldan (nezávislý) sa prihovril za to, aby bol rozpočet schválený, pričom vyslovil názor, že svoje opodstatnenie v rozpočte majú aj také položky, ako je nákup stoličiek či počítačov. P. Hrapko uviedol, že je zlé, keď mestská časť nemá rozpočet, a navrhol, aby bolo do šiest týždňov zvolané mimoriadne

zasadnutie miestneho zastupiteľstva, na ktorom by sa našiel spôsob, ako rozpočet schváliť.

Za prijatie rozpočtu hlasovalo iba šesť poslancov, deviat boli proti, až štrnásť volených zástupcov ľudu sa hlasovania zdržalo. Rozpočet nepodporili kluby SDKÚ-DS, KDH a OK.

(juh)

Trnávka–stred sa zreguluje

V závere rozpravy poslanci nevedeli, o čom idú hlasovať

TRNÁVKA – Poslanci na júlovom zasadnutí najskôr neschválili upravený návrh Územného plánu zóny (ÚPZ) Trnávka–stred. Následne v bode Rôzne prešiel návrh P. Turlíka (KDH) a P. Hrapka (SMER-SD), aby úrad požiadal Krajský stavebný úrad (KSÚ) preskúmať možnosť realizácie nových zmien v návrhu.

Návrh zmien ÚPZ Trnávka–stred od obyvateľov sa týkajú lokality Pavlovičova, kino Zora a zelených plôch za DK Trnávka. Mali by ochrániť individuálnu rodinnú zástavbu a existujúce zelené plochy.

Schvaľovanie ÚPZ sprevádzali nedorozumenia. Koncom roku 2009 ho schválil aj Krajský stavebný úrad. V rámci prerokovania poslanci ani obyvatelia nenamietali jeho znenie. Následne sa upravoval. Dôvodom bol podnet dvoch členov miestnej rady na úpravu návrhu regulácie

na parcelách pri bývalej materskej škole na Pavlovičovej ulici a pri dome kultúry. Na zasadnutí miestneho zastupiteľstva 20. apríla tohto roka niekoľko obyvateľov Trnávky vyjadrilo nesúhlas s reguláciou na území severne od Okružnej ulice pri kine Zora. Obyvatelia žiadali z regulácie vypustiť možnosť výstavby bytových domov do troch nadzemných podlaží vrátane podkrovia. Materiál vtedy poslanci stiahli z programu rokovania. Na verejnom zhromaždení obyvateľov Trnávky 3. mája

tohto roka bol dohodnutý konsenzus ohľadne obsahu územného plánu zóny a spracovateľ, architekt P. Vaškovič, všetky požiadavky zapracoval. Poslanec I. Boháč (SMER-SD) na zastupiteľstve upozornil, že takýto postup – teda zmena návrhu po prerokovaní krajským stavebným úradom – by mohol byť napadnutý a ÚPZ neplatný. Poslanec P. Guldan (nezávislý) vyjadril želanie, aby bol územný plán zóny schválený, P. Turlík (KDH), naopak, navrhol jeho stiahnutie.

Architekt predložil dva varianty: pôvodný z roku 2009 a upravený z roku 2010. V pléne vznikli pochybnosti, či sa hlasuje o pozmenenom alebo pôvodnom znení Územného plánu zóny. Vzhľadom na chaos, keď niektorí poslanci už nevedeli, o čom idú hlasovať, uznesenie nebolo prijaté. Až na konci zastupiteľstva poslanci napokon schválili návrh, aby sa v prerokovávaní zóny pokračovali s tým, že zmeny by boli do neho zapracované.

(juh)

Výmeny okien na školách sa začali

Otázky vznikajú nad ich zateplením

RUŽINOV – Tradične ostrú diskusiu na rokovaní zastupiteľstva vyvolala téma výmeny okien a zateplovania všetkých školských objektov v Ružinove. Poslanci najskôr kritizovali formu verejného obstarávania na výmenu okien a následne odmietli návrh uznesenia starostu Ružinova Slavomíra Drozda o schválení čerpania úveru na zateplenie základných a materských škôl už túto jeseň.

Kontrolór Ružinova R. Harman predniesol správu o zrušení verejnom obstarávaní na dodávku softvéru na elektronickú aukciu pre súťaž výmeny okien z 19. apríla. Súťaž zrušil Úrad pre verejné obstarávanie na podnet neúspešného kandidáta. Ako dôvod uviedol, že „samotný text odôvodnenia neprijatia navrhovanej ponuky je zmätočný“, pričom úrad postupoval pri výsledku vyhodnotenia ponúk v súlade so zákonom. Zrušená bola súťaž na dodávku elektronickej aukcie, nie na výmenu okien. Miestny úrad následne zabezpečil prepožičanie tohto softvéru na dva mesiace zdarma a verejné obstarávanie rozdelil a kompetenciu preniesol na základné a materské školy. Členmi výberových komi-

sií boli riaditelia škôl, pedagógovia, rodičia a poslanci z daných rád škôl. Podľa starostu je to najtransparentnejší spôsob obstarávania. M. Hrádek (OK) uviedol, že na školách by sa malo učiť a nie obstarávať. Starosta reagoval, že riaditelia školských zariadení privítali možnosť realizovať si prvé kolo súťaže sami. Druhé kolo už zostávalo z priamej elektronickej aukcie, ktorá sa uskutočnila na miestnom úrade. Súťaž je ukončená, zmluvy s dodávateľmi okien sa podpísali v druhom júlovom týždni a práce na výmene okien na všetkých základných a materských školách sa začali. Ukončené by mali byť koncom augusta. Odhadovaná úspora z aukcie predstavuje takmer 200-tisíc eur.

Starosta Ružinova potom predniesol návrh uznesenia na potvrdenie zateplenia všetkých školských zariadení už na jeseň tohto roka v celkovej výške 3,1 milióna eur. Pripomínáme, že zastupiteľstvo už v roku 2009 schválilo čiastku 3 miliónov eur z celkového úveru 6 miliónov práve na tento účel. „Chceli sme v priebehu leta pokračovať vo výberovom konaní na zateplenie budov. Poslanci mali deklarovať jasný signál, že podporujú zateplenie už tento rok na jeseň. Dá sa to stihnúť. Nestalo sa tak,“ uviedol starosta. Poslanci kritizovali formu predneseného uznesenia. D. Pekár (KDH) navrhol posunúť zateplenie na budúci rok 2011 s tým, že najskôr by sa opravili zničené záchody a učebne na školách. S týmto nesúhlasil I.

Boháč (SMER-SD), tiež však namietal formu uznesenia. P. Turlík (KDH) najskôr predložil uznesenie, aby sa výberové konanie na zateplenie začalo hneď po ukončení prác výmeny okien – teda v septembri. Následne svoje uznesenie stiahol. Poslankyňa L. Virsiková (KDH) uviedla, že takýto návrh mala najskôr prerokovať miestna rada a spýtala sa starostu, aký iný ako politický dôvod mal na jeho predloženie. „Ja z toho politiku nerobím. Školy potrebujú zateplieť, aby sme šetrili energiu a z ušetrených prostriedkov opravovali záchody, chodby, učebne,“ reagoval starosta a dodal, že niektorí poslanci chcú odsunúť zateplenie na ďalší rok. Uznesenie podporili len dvaja poslanci.

(rad)

Deväť volebných obvodov

Komunálne voľby sa uskutočnia 27. novembra

RUŽINOV – Starosta Ružinova Slavomír Drozd predložil na zastupiteľstve zmenu pravidiel voľby poslancov ružinovského zastupiteľstva v komunálnych voľbách v novembri 2010. Navrhol znížiť počet poslancov miestneho zastupiteľstva (MZ) z 31 na 15 a zvýšiť počet obvodov na deväť. Poslanci MZ s jeho návrhom nie celkom súhlasili.

Najskôr P. Turlík z KDH predložil návrh na 25 poslancov a tri volebné obvody. Ten poslanci neschválili. Napokon prešiel kompromis poslanca P. Guldana (nezávislý), ktorý navrhol 25 poslancov a súhlasil s návrhom starostu na 9 obvodov. Bratislavské zastupiteľstvo bude mať vo svojich radoch sedem zástupcov z Ružinova volených v jednom obvode.

Menej poslancov

„Svojím návrhom na zníženie počtu poslancov som postupoval v duchu šetrenia prostriedkov mestskej časti. Osobne som presvedčený, že pätnásť poslancov je dostatočný počet na riadenie vecí verejných. Bratislava má 17 miestnych zastupiteľstiev a samotný bratislavský parlament,“ vysvetlil starosta S. Drozd. Na základe zákona o hlavnom meste môže mať Ružinov od 15 do 25 poslancov. „Podporovať budem

počet 25 zastupiteľov,“ uviedla pre TV Ružinov poslankyňa D. Franková (ĽS-HZDS). „Ak by aj tých pätnásť poslancov pracovalo aktívne, bude to málo,“ doplnil P. Guldán (nezávislý). „Treba sa pozrieť na ostatné mestské časti a prispôbiť počet poslancov počtu obyvateľov Ružinova,“ dodal D. Pekár (KDH).

Viac obvodov

„Navrhol som demokratické opatrenie. Priblíženie sa volebných zástupcov k občanom. Každá lokalita Ružinova by si volila poslanca samostatne, nie ako dosiaľ,“ odôvodnil svoj návrh na 9 volebných obvodov v Ružinove starosta. Podľa neho by volebnými obvodmi boli: Nivy (3 poslanci), Starý Ružinov (2), Ružová dolina (2), Trávniky (3), Pošeň (3), Prievoz (3), Štrkovec (3), Ostredky a Trnávka po 3 poslancoch.

(red)

Foto: Ružinovské ECHO

Zmena VZN o hluku

Okresný prokurátor namietol schválené znenie nariadenia

RUŽINOV – Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava 2 JUDr. Slavomír Filipčík podal protest proti Všeobecne záväznému nariadeniu (VZN) mestskej časti Bratislava – Ružinov č. 8/ 2009 z 24. novembra 2009, ktorým sa určujú protihlukové pravidlá pri stavebných, rekonštrukčných a udržiavacích prácach. Namietal rozpor so zákonom. Poslanci protest prokurátora zamietli. Navrhovateľ pripravil nové znenie. Poslanci ho napokon neschválili. Nesúhlas predkladateľ návrhu P. Guldán (nezávislý) komentoval: „Ružinovské zastupiteľstvo ešte nedozrelo na prijímanie pokrokových nariadení.“

„Povedal som si, že je neúnosné tolerovať také stavebné aktivity, ktoré nedbajú na obyvateľov a bezohľadne si robia čo chcú. Ako k tomu prídu Ružinovčanky a Ružinovčania, aby si v sobotu poobede alebo v nedeľu nemohli v pokoji zvaliť na pohovku, zdriemnuť si, pretože stavebná firma musí práve vtedy hlučne rozoberať funkčnú drevenú konštrukciu krovu obytného domu, musí búchať na oceľovú konštrukciu, hrkotať so stavebným výťahom, oklepávať kladivom železnú nádobu s maltou či betónom,“ vysvetlil svoj zámer predkladateľ napadnutého VZN poslanec Patrik Guldán.

Ide o reguláciu

Cieľom ružinovskej samosprávy nebolo stavebné aktivity zakázať, ale ustanoviť ich re-

guláciu. Ružinovský prokurátor vyčítal, že niektoré ustanovenia VZN sú v rozpore s vyhláškou ministerstva zdravotníctva. Vo VZN sa snažili regulovať stavebné práce vymedzením do určitých časov v pracovných dňoch a v sobotách, ale prokurátor tvrdil: „Primárne je ochrana zdravia pred hlukom a infrazvukom zabezpečená dodržiavaním prípustných hodnôt pre deň, večer a noc v zmysle vyhlášky ako vykonávacieho predpisu a nie vymedzením, konkrétnych dní a hodín.“ „Z uvedeného vyplýva problém praktickej merateľnosti hluku: predstavte si, že na susednom dome, kde sa práve nadstavujú nové podkrovné byty, budú búchať na oceľovú konštrukciu, hrkotať so stavebným výťahom, oklepávať kladivom železnú nádobu s maltou či betónom a obyvatelia zavolajú

mestskú políciu. Budú žiadať, aby polícia zasiahla a zariadila, že sa na stavbe nebude búchať. Stavbyvedúci bude presviedčať policajta, že búchanie je v norme a že ich búchanie má prípustné hodnoty pre sobotňajšie popoludnie. Policajt, ktorému sa to nebude pozdávať, si veľmi nepomôže, pretože aj keby chcel použiť merač hluku – nemôže. Takáto činnosť je podľa vyhlášky povolená len autorizovanej osobe s úradným povolením. Takže naše VZN sme museli vymyslieť inak. Zákon o obecnom zriadení umožňuje obciam ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste. Definovali sme si niektoré pojmy a ustanovenia, napríklad čo sú stavebné práce, čo je vnútorné a vonkajšie prostredie a priradili sme im pravidlá hry,“ dodal po-

slanec, ktorý už podal podnet za porušovanie súčasného VZN na miestny úrad.

Podnety

„Išiel som sa raz v júnovú nedeľu popoludní pozrieť na výstavbu jedného polyfunkčného objektu. Robotníkov som z ulice nevidel, zato stavebný výťah premával. Bolo počuť buchot z hornej časti stavby. Majstra som sa spýtal, či vie, že stavebnou činnosťou v nedeľu porušuje protihlukové nariadenie. Reagoval, že v čase, keď získali stavebné povolenie, žiadne takéto nariadenie nebolo. Uvidíme ako bude postupovať správny orgán. V každom prípade si myslím, že aj v Ružinove si obyvatelia zaslužia aspoň počas víkendu mať pokoj,“ dodal na záver poslanec.

(red)

Radnica v Prievoze ostáva chránená

Ad: Krajský súd zrušil národnú pamiatku

PRIEVOZ – Ružinovské ECHO číslo 5 uverejnilo článok týkajúci sa súdneho sporu o záchranu prievozskej radnice pod titulkom Krajský súd zrušil národnú pamiatku. O reakciu nás požiadal poslanec MZ Ružinov a pamiatkar P. Guldán, ktorý vyvinul snahu na záchranu tejto pamiatky. Jeho reakciu publikujeme v plnom znení:

Titulok Krajský súd zrušil národnú pamiatku nie je pravdivý! Dokonca, ani k rekonštrukcii Obecnéj radnice v Prievoze sa vlastníkovi ProBios, spol. s r.o. neotvára cesta, ako sa uvádza v podtitule citovaného príspevku. Zo zákona sa k zámeru stavebného zásahu do kultúrnej pamiatky vyjadruje krajský pamiatkový úrad. Redaktorka Miroslava Štrosová tiež napísala: Budova bývalej radnice v Prievoze nie je pamiatkou. Vyplýva to z verdiktu Krajského súdu v Bratislave. Štvrtého mája súd zrušil rozhodnutie Ministerstva kultúry SR (MK SR) zo septembra 2009, ktorým vyhlásilo celý objekt za Národnú kultúrnu pamiatku. Tým zmenilo svoje predchádzajúce vyhlásenie piatich reliéfov za pamiatkovo chránené. Napriek tomu, že sa pojednávajú osobne zúčastnila a napísala to, čo by síce mohlo byť zbožným želaním vlastníka kultúrnej pamiatky – spoločnosti ProBios – ale rozhodne nedošlo k tomu, že by bolo zrušená ochrana pamiatky vyplývajúca z rozhodnutia MK SR o vyhlásení Obecnéj radnice v Prievoze za kultúrnu pamiatku ako celku a za Národnú kultúrnu pamiatku.

Pamiatka zostáva

Konštatujem, že súčasný status objektu Obecnéj radnice v Prievoze je založený na právoplatnom rozhodnutí MK SR podľa Zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu na evidencii tejto nehnuteľnosti v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky a vzťahuje sa na neho ochrana v zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu č. 49/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov. Advokátovi žalujúcej strany sa podarilo presvedčiť senát Krajského súdu v Bratislave, že rozhodnutie nie je zrozumiteľné, a tak padlo rozhodnutie, aby MK SR rozhodnutie urobilo znovu. Nebol som prekvapený ani tak z toho, akým spôsobom využíva, respektíve zneužíva žalujúca strana realie okolo samotného procesu vyhlásenia Obecnéj radnice v Prievoze za Národnú kultúrnu pamiatku, skôr ma prekvapilo, že senát súdu sa dal presvedčiť nepodloženými tvrdeniami o nezrozumiteľnosti rozhodnutia a jedine, čím sa žalujúca strana snažila svoje tvrdenie dokázať, bolo pripomenutie, že aj prokurátor upozornil ministerstvo na neúplnosť prvostupňového rozhodnutia o vyhlásení

sochárskej (výtvarnej) výzdoby architektúry radnice za kultúrnu pamiatku. Prokurátorský protest bol o niečo úplne iný. Protestoval, že ministerstvo nerozhodlo o objekte ako o celku, ale iba o jeho časti – výtvarnej (sochárskej) výzdobe a nezaoberalo sa, respektíve nepovedalo vo svojom rozhodnutí, čo s celým objektom, pretože v návrhu na vyhlásenie sa nenavrhovalo vyhlásenie výtvarných súčastí architektúry – sochárskej výzdoby, ale objektu ako celku. To mal senát dokázať posúdiť. Šikovný advokát to využil, aby spochybnil rozhodnutie MK SR a pretože senát – a to aj napriek tomu, že tvrdil, že spis má dôkladne naštudovaný – oprel svoje odôvodnenie.

Na pojednávaní nebolo spochybnené rozhodnutie o vyhlásení nehnuteľnosti – Obecnéj radnice v Prievoze za Národnú kultúrnu pamiatku ako celku, teda vecná stránka rozhodnutia. Toto je stručné, a dúfam, že aj zrozumiteľné vysvetlenie určené predovšetkým občanom Ružinova o tom, čo sa na pojednávaní Krajského súdu v Bratislave udialo.

Korene sú inde

Samotný prípad je podľa môjho názoru zrelý, aby ho po-

súdila iná a nezávislá súdna moc, pretože na samom začiatku došlo k porušeniu zákona. Pochybil ústredný orgán štátnej správy, ktorý mal pred privatizáciou ponúknuť nehnuteľnosť obci. Nemorálne na celej veci je to, že ešte žijúci obyvatelia Prievozu, ktorí na stavbu svojej obecnéj radnice finančne prispeli, sa prizerajú ako súčasný vlastníci spoločnosti ProBios nechávajú národnú kultúrnu pamiatku pustnúť. Keď na takéto veci poukážete, krajský súd vám napíše, že predaj budovy historickej radnice je v danom prípade irelevantný pre konanie vzťahujúce sa na rozhodnutia správnych orgánov. Áno, mohlo by to tak byť, nebyť jednej významnej okolnosti: som toho názoru, že súdna moc by mala byť integrálna. Ak je v spise dôkaz, že s privatizáciou historickej Obecnéj radnice v Prievoze to nebolo v poriadku, prečo sa s tým senát nevysporiadal? Asi preto, že mu nezáleží na tom, aby napravil pokrivenie štátu, ktoré práve sudcovia majú naprávať.

PhDr. Patrik GULDÁN
ružinovský poslanec
a pamiatkar
Medzititulky:
Ružinovské ECHO

Brigáda na základnej škole

Škola peniaze na revitalizáciu zelene nemá, nastúpili rodičia

OSTREDKY - Základná škola SNP na Ostredkovej 14 stojí v prekrásnej časti Ružinova v blízkosti Bioparku a celý jej areál je obklopený zeleňou, ktorá tu rastie spolu s viac ako 40-ročným sídliskom. Areál využívajú nielen žiaci školy, ale aj široká verejnosť. Úprava oku lahodiacej zelene v celom areáli prináša pre školu nemalé finančné prostriedky. Ako sa teda dá o zeleň postarať?

Odpoveď je brigáda. Riadiťka školy E. Drgoňová v tejto súvislosti uviedla: „Vyhlásila som v poslednú májovú sobotu brigádu a požiadala som rodičov našich žiakov o pomoc pri úprave areálu. Bola sobota – voľný deň a stalo sa neuveriteľné. V dnešnej dobe, keď sú všetci ľudia vystavení nebezpečenstvám konzumnej spoločnosti, keď sa každý stará len o zhodnocovanie vlastného majetku, keď ľudia často zostávajú ľahostajní k potrebám iných ľudí, či k potrebám vecí verejných – v tú sobotu ukázali rodičia žiakov našej školy veľkosť svojho umu a srd-

ca. V pracovnom nasadení bez akéhokoľvek nároku na odmenu prišli aj celé rodiny spolu s deťmi a zapojili sa do práce. Bolo treba orezať nebezpečné konáre, odstrániť spráchnivené časti stromov, orezať kríky a najmä vyhrabať priestor pod nimi, ktorý sa stal pre nedisciplinovaných okoloidúcich obyvateľov odpadkovým košom.“ Pomocnú ruku poskytla aj MČ Ružinov, konkrétne odbor životného prostredia, ktorý zabezpečil veľkokapacitné kontajnery. Rodičom sa podarilo naplniť päť kontajnerov.

(red)

Foto: ZŠ Ostredková

Bulharská ulica: Eldorádo opilcov?

Obyvatelia Trnávky si sťažujú na návštevníkov pohostinstiev

Trnávka nie je takým pokojným miestom pre život, ako by sa mohlo na prvý pohľad zdať. Nasvedčujú tomu sťažnosti obyvateľov Bulharskej ulice a okolia na obťažovanie zo strany návštevníkov tamojších pohostinských zariadení. Opilci im vraj strpčujú život vykrikovaním, neprístojným správaním a znečisťovaním (nielen) verejných priestranstiev.

Podobne ako pre iné ulice na Trnávke, aj pre Bulharskú ulicu je charakteristická radosť zástavba rodinných domov, z ktorých mnohé majú predzáhradky. Ich obyvatelia majú vďaka dňaniu na ulici, ktorá je rušnejšia ako ostatné, pretože po nej premávajú aj trolejbusy, o „zábavu“ postarané. Ako nám povedala naša čitateľka, ktorá si v nijakom prípade neželá byť menovaná, zdrojom problémov sú osoby, ktoré navštevujú tamojšie pohostinské zariadenia. Tie si zachovali charakter klasických hostincov (Chibik, Srdiečko, ale aj Koliesko), vďaka čomu zrejme priťahujú ako magnet istý druh klientely. Opilci nielen po záverečnej, ale aj za bieleho dňa, svojím vykrikovaním, vulgárnym správaním, postávaním na ulici, ale aj močením do predzáhradok rodinných domov ich majiteľom strpčujú život.

„Sťažovať si sa neoplatí, už raz bola odozva v podobe hádzania rôznych predmetov do záhrad,“ povedala nám naša čitateľka. „Cez víkend je na ulici niekedy krik už od rána, v pracovné dni sa tu grupujú opilci aj cez obed. Močia na ulici, aj na pozemky oproti hostincu Chibik, vulgárne nadávajú aj pred mamičkami s malými deťmi. Raz obyvatelia zavolali políciu, pretože tu vystrájal totálne ožratý chlap, policajti síce prišli, ale nič neurobili.“ Naša čitateľka považuje za problém aj znečisťovanie verejných priestranstiev, a to nielen zo strany svojských návštevníkov tamojších pohostinstiev, ale aj zo strany majiteľov veľkých psov, ktorí vykonávajú potrebu priamo na ulici. „Trnávka ako keby bola na okraji záujmu, my miestni by sme sa asi hanbili doviest si sem napríklad návštevu zo zahraničia, kvôli asociálom, ktorí postávajú pri krčmách a robia neporiadok,“ postťažovala sa nám a položila rečnícku otázku, či skutočne nie je možné nejako zakročiť, či už voči nesprátnym návštevníkom hostincov, alebo ich prevádzkovateľom.

Polícia?

So žiadosťou o vyjadrenie sme sa obrátili na veliteľa Okrskovej stanice Mestskej polície Bratislava – Ružinov Ivana Lahučkého. Ako konštatoval,

v lokalite Trnávka na Bulharskej ulici sa nachádzajú dve pohostinské zariadenia. Na rohu ulíc Bulharská – Pri strelnici je tzv. Chibik a na rohu ulíc Bulharská – Kopernikova je tzv. Srdiečko.

„Hliadky mestskej polície, hlavne nočné hliadky, majú v úlohách vykonávať kontrolu dodržiavania zatváracích hodín, prípadne rušenie nočného pokoja,“ uviedol I. Lahučký. „O každej kontrole hliadka spíše záznam. Tieto záznamy sa mesačne za všetky kontroly zariadení predkladajú na Miestny úrad Ružinov. Zo záznamov hliadok v roku 2010 možno uviesť, že MsP v uvedených zariadeniach neriešili porušenie VZN č. 5/2003 o dodržiavaní prevádzkových hodín ani iný priestupok ohľadne rušenia nočného pokoja, hoci už bolo nahlásené, asi trikrát, rušenie nočného pokoja. Pri príchode hliadky bolo pohostinské zariadenie uzatvorené, zhasnuté, aj bez zamestnancov. Pohostinské zariadenie Koliesko sa nachádza na konečnej zastávke trolejbusov na Rádiovej ulici. Aj toto zariadenie sa zo strany MsP venuje náležitá pozornosť. Na konečnej zastávke trolejbusov má MsP zriadený stály kontrolný bod.“

Ako sa ďalej vyjadril I. Lahučký, medzi opatreniami, ktoré môže prijať mestská polícia, môže byť častejšia kontrola samotnej Bulharskej ulice, na ktorej je niekoľko zastávok MHD, z ktorých sa ľudia presúvajú do ubytovacích zariadení a prípadnými hlasnými rozhovormi rušia ostatných obyvateľov. Na záver podotkol, že v okolí spomenutých zariadení nebolo zistené ani riešenie narušanie verejného poriadku.

Samospráva?

Na otázku, či môže samospráva na základe podobných sťažností obyvateľov nejakým spôsobom konať vo vzťahu k majiteľom, respektíve prevádzkovateľom pohostinských zariadení, nám odpovedal vedúci referátu miestnych daní a podnikateľských činností Miestneho úradu mestskej časti Bratislava – Ružinov Peter Tóth. „Z hľadiska platnej právnej úpravy podnikania v pohostinskej činnosti mestská časť Bratisla-

Ilustračné foto.

va – Ružinov v zmysle platných právnych predpisov v súčasnosti nemá žiadne zákonné možnosti povoľovať, obmedzovať alebo postihovať podnikateľskú činnosť prevádzkovateľov vami uvedených (samozrejme, vo všeobecnosti aj všetkých ostatných) pohostinských zariadení, lebo prevádzkovatelia uvedených pohostinských zariadení splnili všetky zákonné podmienky na prevádzkovanie takejto živnosti, ktoré stanovujú platné právne predpisy, a mestská časť nie je v tejto oblasti podnikania príslušným povoľovacím orgánom štátnej správy,“ uvádza sa v jeho vyjadrení.

Podľa P. Tótha je absolútne nemysliteľné, aby prevádzkovatelia pohostinských zariadení boli akýmkoľvek spôsobom obmedzovaní vo svojej podnikateľskej činnosti respektíve postihovaní a niesli zodpovednosť za konanie (možno aj protiprávne, ak toto konanie naplní skutkovú podstatu priestupku respektíve trestného činu) iných fyzických osôb na verejnom priestranstve mimo priestorov prevádzkarne. Každá právne spôsobilá fyzická osoba je podľa P. Tótha zodpovedná za svoje konanie (aj protiprávne) a dôvodom na postihovanie prevádzkovateľov pohostinských zariadení nemôže byť ani skutočnosť, že fyzická osoba je alebo bola zákazní-

kom pohostinského zariadenia a po jeho opustení sa neprístojne správa a dopustí sa napríklad znečisťovania verejného priestranstva močením na verejnosti alebo obťažovania obyvateľov hlukom.

„Myslím si, že všetky konania fyzických osôb na verejnom priestranstve a ich riešenie, pokiaľ vykazujú znaky priestupku (napríklad proti verejnému poriadku alebo občianskemu spolunažívaniu) respektíve trestného činu (napríklad opilstva alebo výtržníctva) sú plne v kompetencii mestskej a štátnej polície respektíve orgánov príslušných na prejednanie priestupkov alebo orgánov činných v trestnom konaní,“ uviedol na záver P. Tóth.

Východisko

Jednoduchý a zároveň účinný recept na to, ako zlepšiť situáciu v okolí pohostinských zariadení (a nie sú to len tie tri a Trnávke, o ktorých bola reč, v Ružinove je podobných krčiem viac) a prispieť tak k pokojnejšiemu životu obyvateľov priľahlých domov zrejme neexistuje. Jedným z východísk by mohlo byť, keby sa na podobné problémové miesta častejšie prišli pozrieť mestskí policajti, ako to naznačil vo svojom vyjadrení I. Lahučký.

(juh)

Foto: Ružinovské ECHO

Nový terminál letiska už v prevádzke

Slovenská republika vstúpila do novej éry leteckej dopravy

Od 10. júla tohto roka sa na Slovensku lieta po novom. Letisko Milana Rastislava Štefánika otvorilo po šiestnástich mesiacoch nový odletový terminál. Uzatvorila sa tak prvá etapa premeny štyridsaťročného letiska na novú, európsku úroveň. Pre cestujúcich sa otvorili dvere do novej éry leteckej dopravy na Slovensku.

Ďalší terminál letiska v prevádzke.

Odletový terminál oficiálne otvorili vládni predstavitelia prestrihnutím symbolickej pásky. „Som veľmi rád, že Slovensko má takúto dôstojnú a reprezentatívnu vstupnú bránu,“ povedal na úvod vtedy ešte premiér Robert Fico. Jeho slová citovali aj Ľudovít Tóth (majiteľ zhotoviteľskej spoločnosti) či Zdeněk Schraml (výkonný riaditeľ Letiska Bratislava). Obdiv pred novou stavbou vyjadril aj ružinovský starosta Slavomír Drozd, ktorý neskrýval radosť nad tým, že letisko a jeho nový terminál sú práve v Ružinove: „Som veľmi rád, že v Ružinove pribudla za krátky čas takáto krásna stavba. V apríli sme otvárali Euroveu, teraz nový terminál.“

Od júla v plnej prevádzke

Terminál začal svoju prevádzku takmer hneď po otvorení. Do konca júna sa nachádza v akomsi medziodbodorí. Lety bude totiž vybavovať paralelne so starým terminálom. Z toho bude postupne odlietať čoraz menej liniek, až kým začiatkom júla nenabehne nová budova na stopercentnú prevádzku. „Najprv začnú lietať tzv. Schengenské lety, potom aj non-schengenské lety a charterové lety, až napokon všetky pravidelné aj nepravidelné lety,“ vysvetlil harmonogram prechodu Zdeněk Schraml. Príčinou ta-

kéhoto postupného prechodu je príprava na letnú sezónu, keď je letisko najvyťaženejšie. Terminál sa musí postupne zabehnúť na júl a august. Zároveň je potrebný aj čas na presťahovanie predajní a duty-free obchodov zo starej do novej budovy.

Prvý let z nového terminálu odletel hneď ráno po jeho oficiálnom otvorení. Štyridsať cestujúcich sa z nového terminálu vybralo do Košíc. „Let prebehol v poriadku, bez komplikácií. Nový terminál nám pomáha najmä v tom, že je bližšie k tzv. stojankám,“ vyjadril sa Peter Ondrušek, pilot prvej linky Bratislavský nový terminál – Košice. Spokojní boli aj cestujúci, priestory novej budovy sa im páčili. „Je to tu krásne, priam grandiózne. Jediné, čo tomu terminálu chýba, je viac cestujúcich,“ povedal jeden z nich. Pravda je, že v prvé dni terminál vybavoval v priemere štyri až päť letov za deň. Cestujúci sa tu miešali so zvedavcami, ktorí si prišli pozrieť novú budovu. Alebo sa našli aj takí, ktorí sa pred check-inom z pôvodného terminálu prišli pozrieť aj na ten nový. „Škoda, že aj my neletíme z tohto nového. Je krásny. Konečne máme aj my aspoň jedno reprezentatívne letisko.“ „Je to tu síce stále menšie ako inde v Európe, ale pekné,“ doplnili ďalší.

O rok aj s tekutinami

Nový terminál zdvihol prepravnú kapacitu bratislavského letiska z 2,5 milióna na 3,5 milióna cestujúcich. Tým ponúkol pohodlnejší check-in. Pracovníci letiska v ňom dokážu naraz vybrať až 14 letov, čo výrazne zrýchli odbavovací proces. To isté platí aj o detekčnej kontrole. Tá je po novom plne automatizovaná, doplnená aj o skener obuvi. V minulosti sa práve v podpätkoch topánok ľudia snažili pašovať mnohé predmety, ktoré na palubu lietadla nepatria. Z toho dôvodu začala kontrola podliehať aj obuv a cestujúci sa neraz museli vyzúvať. Nový skener túto nepríjemnú časť kontroly stopol. Po novom sa cestujúci jednoducho postaví na prístroj podobný váhe a prejde kontrolou. Nový terminál má najmodernejší bezpečnostný systém, ktorý možno už na budúci sezónu doplní aj skener kvapalín a fliaš. „Tento skener sa doteraz využíval najmä pre tranzitných cestujúcich, ktorí cestovali prestupnými letmi a mali so sebou napríklad nápoje z duty-free obchodov. Pokiaľ pôjde všetko v poriadku a budeme mať pozitívnu odozvu z partnerských letísk, v budúcej sezóne doplní aj náš bezpečnostný repertoár“, prezradil člen predstavenstva Letiska M. R. Štefánika – Airport Bratislava (BTS) Jozef Pojedinec.

Okrem bezpečnosti a rýchlosti ponúka terminál aj komfortnejšie prostredie. Už od prvého momentu ľudia oceňujú vynikajúci vetrací systém. V termináli nie je ani teplo, ani zima a výrazná klimatizácia tak nenúti cestujúcich vyťahovať kabáty z batožiny. Celý priestor je presklený, čo prináša dostatok denného svetla a pocit vzdušnosti. Výška stropu tu dosahuje až 20 metrov. Nový rozmer nadobúda aj odletová hala. Novinkou sú tu tzv. ostrovčeky s možnosťou dobíjania mobilných telefónov a notebookov. Nechýba ani bezdrôtové pripojenie na internet. Nad kaviarňou v odletovej hale bude o niekoľko mesiacov visieť aj exponát dvojplôšnika Caproni, na ktorom Milan Rastislav Štefánik nešťastne havaroval počas letu na Slovensko.

„Rukávy“ nebudú

Letiskový terminál sa však aj tak stihol podrobiť kritike. Ľudia sa sťažovali na ceny v kaviarňach. Tie sa však oproti pôvodnému terminálu nezmenili a v porovnaní s európskymi letiskami sú stále podpriemerné. Druhou výčitkou sa stal nedostatok duty-free obchodov za bezpečnostnou kontrolou. „Počet duty-free obchodov v novom termináli korešponduje so stavom v starej budove. Príčinou sú priestorové obmedzenia. A tak sme na úkor obchodov zväčšili kapacitu odletovej haly a detekčnej kontroly. Nové obchody pribudnú až po dokončení druhej etapy,“ uvádza Zdeněk Schraml. Na letisku chýbajú aj tzv. rukávy, ktorými sa cestujúci dopravujú priamo z odletovej haly na palubu lietadla. „Tie rukávy sú určené pre väčšie lietadlá, no u nás sa lieta aj malými lietadlami, takže z tohto dôvodu rukávy na letisku nebudeme mať,“ vysvetľuje Zdeněk Schraml.

Nový terminál uzatvoril prvú fázu obnovy letiska. Druhá bude pokračovať úplným vypratáním pôvodného terminálu, ktorý sa následne zbúra a na jeho mieste vyrastie nová stavba. Tá bude slúžiť ako priletová hala. Kapacita najväčšieho slovenského letiska sa potom dvihne na 5 miliónov cestujúcich.

Zuzana TIHOVÁ
Foto: Rado HOBLÍK

Policačné posily v Ružinove

Polícia má ďalších okrskárov aj cyklohlíadku

Ružinovská mestská polícia rozšírila svoje pôsobenie aj funkcie jej príslušníkov. Od nového roka začala obnovovať funkciu pochôdzkara. Počas letnej sezóny bude navyše na dodržiavanie verejného poriadku dohliadať aj cyklohlíadka. S obnovou starej funkcie pochôdzkara začala mestská polícia už v januári. Vtedy pribudli dvaja noví okrskári na Trnávke. Tu už pol roka pôsobia aj vo vlastnom pracovisku, ktoré je priamo v ich rajóne. Teraz im pribudli noví kolegovia.

Cyklohlíadka sa pripravuje do služby.

Mestská polícia nasádza okrskárov práve do tých oblastí, ktoré potrebujú osobitnú starostlivosť. Preto od júna pôsobí nový okrskár Vladimír Žák práve v oblasti Mlynské Nivy a 500 bytov. „Pre tento rajón sme sa rozhodli najmä preto, že práve odtiaľto mávame najviac podnetov zo strany občanov,“ spresňuje Ivan Lahučský, veliteľ Mestskej polície – Ružinov. Daný okrsok na hranici Starého Mesta a Ružinova je dôležitou dopravnou tepnou Bratislavy. Navyše tu pribudlo množstvo jednosmerných ciest a veľké množstvo áut sa podpisuje aj pod problémy s parkovaním, preto sa nový okrskár zameria najmä na statickú dopravu. „Predpokladám, že to bude najväčšia časť mojej činnosti. Autá tu parkujú aj tam, kde nemôžu. Najmä v okolí Budovateľskej, kde je veľké detské ihrisko aj biznis centrá,“ dodáva veliteľ.

Verejná čistota

Neveľnechajú sa však ani problémy s dodržiavaním verejnej čistoty. Problémy sú najmä so psíčkami, ktorí po svojich psoch neupratujú. Prítomnosť nového policajta, ktorý sa stará výhradne o svoj rajón, ocenili aj mamičky s deťmi. Jedna z nich nám prezradila: „Odtedy som mamičkou na materskej dovo-

lenke, viac si uvedomujem takéto občianske problémy. Rýchle autá na cestách medzi domami, kde vám môže kedykoľvek vybehnúť dieťa, mladí, ktorí chodia po nociach popíjať práve na lavičky na detských ihriskách, ktoré sú potom plné špakov a špiny. To asi uzná každý rodič, že s tým treba niečo robiť, a tak som rada, že sa na to niekto podujal.“ Vladimír Žák sa priznal, že o funkciu pochôdzkara sa uchádzal dobrovoľne: „Po tých dvanástich rokoch praxe som sa chcel posunúť ďalej. Je to funkcia, ktorá je bližšia občanom.“ Tí mu môžu so svojimi podnetmi kedykoľvek zavolať. Počas služby má pri sebe mobilný telefón.

Cyklohlíadky

Druhý okrskár nastúpil na Štrkovci. Pokojná oblasť Ružinovskej zelene je pred svojím najťažším obdobím. Práve cez leto je vystavená nielen koncertom, prechádzkam a kultúre, ale i podguráženej mládeži, psíčkam a bezdomovcom. „Na tých bezdomovcov si posvietim. Cez leto sem chodia prespávať na trávnu alebo lavičky, kde navyše aj popíjajú,“ konštatuje Jozef Šafár, okrskár na Štrkovci. Ďalší okrskári v Ružinove pribudnú v júli. Pôsobiť budú v Ružovej doline a na Ostredkoch. Mestskú políciu v Ružinove na letný

sezónu posilní aj cyklohlíadka. Tú zriadili od prvého júla. Pilotný model policajtov na bicykli otestovala mestská polícia už minulý rok v Petržalke. Zriadená cyklohlíadka kontrolovala dodržiavanie všeobecne záväzných nariadení na cyklistickej hradzi

Pribudne aj cyklohlíadka.

či kúpaliskách. Pre úspešnosť zásahov sa podobné hliadky zriadili aj v tomto roku. Bratislavská mestská polícia poverila touto úlohou desať policajtov. Z toho dvaja slúžia práve v Ružinove. Cyklohlíadka, oproti pešej alebo motorovej hliadke, má viaceré výhody. Je rýchlejšia ako pochôdzkari a spratnejšia ako motorové vozidlo. V praxi to znamená, že sa k problému dostane ľahšie a rýchlejšie. Preto pôsobi

najmä v oblastiach, ktoré takýto prístup potrebujú. „Prioritou našej cyklohlíadky je Eurovea a jej nábrežie, kam sa autom ťažko dostať. Samozrejme, budú kontrolovať aj areál STARZ-u na Zlatých pieskoch a na Drieňovej či Štrkovecké jazero. K tomu im pribudnú aj záhrady, ktoré sú roztrúsené po okraji Ružinova a Vrakune,“ vysvetľuje Milorad Bosio, zástupca náčelníka Mestskej polície Ružinov. V cyklohlíadke sa ocitla aj jediná žena. Jej meno je Jarka a je policajtkou ružinovskej mestskej polície. Oproti mužským kolegom si nepridáva slabšiu a nemá strach: „Ja som spokojná a vôbec sa nebojím. Mám rada šport, som vonku, s kolegom si tiež dobre rozumiem. Všetko v poriadku.“ Palce v novej funkcii jej drží aj náčelníčka Mestskej polície Zuzana Zajacová: „Nechcem v žiadnom prípade krivdiť mužským kolegom, ale veľmi držím palce našim policajtkám. Žena dokáže niektoré situácie s vystresovanými priestupkármi spracovať pokojnejšie ako muž, čo je veľmi dobrý prínos.“

Zuzana TIŇOVÁ

Foto: www.msp.bratislava.sk

Noví okrskári v Ružinove:

Od 1. 6. 2010 v lokalite Nivy a 500 bytov je určený – **Vladimír Žák**

Od 1. 6. 2010 v lokalite Štrkovec určený – **Ján Šafár**

Od 1. 7. 2010 v lokalite Ružová dolina – Miletičova ul.

Od 1. 7. 2010 v lokalite Starý Ružinov – **Adriana Vajkuniová**

Od 1. 7. 2010 v lokalite Ostredky – **Peter Dvořák**

Rekonštrukcia parku sa začala

Ukončenie prác je naplánované na začiatok školského roka

Rozľahlý park na Rumančekovej ulici sa začal rekonštruovať. Predpokladaná cena opráv sa vyšplhala až na 700-tisíc eur. Pretože mestská časť nemá na to prostriedky, ružinovský starosta Slavomír Drozd dohodol, že investíciu zaplatí súkromný investor Weon group, ktorý realizuje stavbu susedného polyfunkčného objektu Retro. Ukončenie prác je plánované na koniec augusta.

Podľa návrhu by takto mal vyzerať večerný park.

„Je to vyvolaná investícia. Naše požiadavky na investora smerovali ku kompletnej revitalizácii parku. Chceme z parku na Rumančekovej ulici vytvoriť živý park, kde budú Ružinovčania aktívne oddychovať a stretávať sa,“ vysvetlil S. Drozd.

Koncepcia Milučkého

Začiatok prác tejto vyvolanej investície potvrdil aj Michal Lukačovič, riaditeľ developerskej spoločnosti: „Práce sme začali realizovať začiatkom júna tohto roka. Kompletná rekonštrukcia bude trvať vyše dvoch mesiacov.

Začiatkom školského roka by mal byť park hotový.“

Koncepcia návrhu vychádza z pôvodného riešenia architekta Milučkého, pričom dôraz sa kladie na tri hlavné línie: zachovanie a rekonštrukcia existujúcich objektov, vytvorenie novej športovej zóny a vytvorenie rekreačno – zábavnej zóny. V rámci rekonštrukcie parku sa zničené ihriská pokryjú novou športovou plochou, vybudujú sa nové futbalové a bedmintonové ihriská, zrekonštruujú sa ich oploštenia a použijú sa nové prvky športových zariadení. „Do parku sme navrhli umiestniť aj fitness stroje,

ktoré môžu využívať všetky vekové kategórie Ružinovčanov. Takéto zostavy sme dohodli umiestniť aj v parku pred Euroveou,“ dodal starosta. Detské ihrisko bude vybudované nanovo. Múriky okolo neho budú slúžiť ako lavičky. Pridá sa nový mobiliár do parku, hlavne pre seniorov a mamičky s kočíkmi. Zničené existujúce chodníky sa zrekonštruujú. Ostatné nevyužívané časti chodníkov v parku sa odstránia. Vnútri parku bude umiestnená zóna aktívneho oddychu (športové ihriská), zóna pasívneho oddychu, určená predovšetkým pre prechádzky a posedenie, a pikniková zóna v podobe voľne prístupnej zelenej plochy. Vo východnej časti parku vznikne rekreačno – zábavná zóna, ktorá bude charakteristická zvýšeným pohybom chodcov vzhľadom na existujúce pešie ťahy. Z toho dôvodu je v tejto časti navrhnutý systém chodníkových trás z betónovej dlažby v šachovitom výtvarnom prevedení. Funkčne bude zóna doplnená o pozemnú šachovú hraciu plochu. Projekt zároveň počíta so zachovaním a rekonštruk-

ciou existujúceho, voľne stojaceho výtvarného objektu „totemu“, a s osvetlením zóny systémom verejného osvetlenia. V celom parku sa zároveň ošetrí a opraví plochy zelene s maximálnym dôrazom na zachovanie existujúcich stromov. Plochy zelene nebudú zmenšované, len kultivované.

Ďalšie parky

Ružinovská samospráva sa rozhodla upravovať aj ďalšie parky. Hotový je architektonický projekt na rekonštrukciu parku A. Hlinku. Bratislavský magistrát na jar zveril pozemky pod parkom do správy Ružinova, aby mohol žiadať dotáciu z európskych fondov. Park v Ružovej doline pri kúpalisku Delfín už tento proces absolvoval a momentálne čaká na rozhodnutie o pridelení finančných prostriedkov, ktoré môže padnúť už v júli. Následne by začala rekonštrukcia. „Do funkcie som nastupoval s krédom ochraňovať a revitalizovať zeleň v Ružinove,“ uviedol starosta Ružinova S. Drozd.

(red)

Bývalú škôlku kúpiť nechcú, je drahá

Osud objektu ostáva stále nejasný

Takmer milión eur. Za takú sumu je vlastník ochotný predať Ružinovu bývalú škôlku v Trnávke. Poslanci pred časom zaviazali starostu, aby s vlastníkom spustnutej a už nefunkčnej škôlky na Pavlovičovej ulici rokoval o jej možnom odkúpení.

Bola to reakcia na protesty obyvateľov okolitých domov, ktorí nesúhlasia s novou výstavbou na pozemku, nachádzajúcom sa oproti cez ulicu. Majiteľ nehnuteľnosti TT REAL projekt niekoľkokrát prispôboval a zmenšoval, až sa dopracoval k štvorpodlažným bytovým domom s občianskou vybavenosťou na prízemí.

Zmena územného plánu

V roku 2007 sa okrem toho zmenil územný plán, ktorý pre územie stanovil funkciu občianskej vybavenosti celomestského a nadmestského významu. Svoj podnikateľský zámer tu už majiteľ objektu realizovať nemôže tak, ako si predstavoval, keď nehnuteľnosť kupoval od inej firmy. „My tam potrebujeme niečo postaviť, investovali sme peniaze, aby sme z toho mali

nejaký zisk,“ vyjadril sa konateľ TT REAL Imrich Mikuš. Firma je však ochotná ružinovskej samospráve objekt aj s pozemkom predať. „Ponúkli sme ho mestskej časti na predaj, nech si tam môžu spraviť škôlku,“ doplnil Imrich Mikuš. Starosta S. Drozd žiadal od vlastníka znalecký posudok. Z neho vzišla konkrétna cenová ponuka – 989 000 eur. To je suma, za ktorú je TT Real ochotná objekt Ružinovu predať. Budova je z roku 1935 a je v zlom technickom stave. Podľa dnešných noriem by sa po rekonštrukcii, ktorá by si vyžiadala okolo 700- až 800-tisíc eur, do nej podarilo umiestniť maximálne 50 škôlkarov.

Vysoká cena

Kúpa budovy od firmy TT REAL sa ružinovskému miestnemu zastupiteľstvu dostala

Zdevastovaná budova bývalej materskej školy v Trnávke.

na stôl 6. júla. Už predchádzajúce zasadnutie miestnej rady naznačovalo, že kúpu miestne zastupiteľstvo neschválí. Dôvod – vysoká cena a vysoké náklady na rekonštrukciu. Júlové miest-

ne zastupiteľstvo argumenty potvrdilo. Starosta má ešte skúsiť rokovať o nižšej cene.

Miroslava ŠTROSOVÁ
Foto: autorka

Neslávna Yosaria mala ísť do dražby

Ďalší osud bývalého OD Ružinov stále nejasný

Bývalý obchodný dom Ružinov na Tomášikovej ulici mal ísť do dražby. Tento spôsob uplatnenia svojich pohľadávok navrhla v máji cyperská spoločnosť Revgama Limited. Žiadna dražba napokon nebola.

Cyperský veriteľ Revgama Limited navrhol dražbu skeletu bývalého obchodného domu Ružinov aj s pozemkami. Takýmto spôsobom si chcel uplatniť svoje záložné právo na nehnuteľnosti. Akt nastupuje po tom, ako dlžník nespláca svoj dlh. Dlžníkom je spoločnosť Yosaria Plaza, ktorá niekdajší obchodný dom vlastní. Koncom leta 2005 ho zatvorila a čiastočne zbúrala.

Všetko do dražby

Do dražby malo ísť 18 parciel a rozobratý skelet, teda všetky nehnuteľnosti evidované na príslušnom liste vlastníctva. „V rámci prípravy dražby sme oslovili viacero podnikateľských subjektov, ktoré podľa nášho názoru disponujú tak dostatočným kapitálom na vydraženie nehnuteľnosti a následnú investíciu do nej, ako aj dostatočným know-how na projekt takéhoto rozsahu. Veríme, že naša snaha nevyjde nazmar a dražba bude úspešná,“ povedal ešte v máji člen predstavenstva Dražobnej spoločnosti Martin Krnčan.

Hodnotu nehnuteľností znalec stanovil na 7 210 000 eur. Najnižšie podanie na dražbe bolo určené na 8 miliónov eur.

Podľa vyjadrenia obvodného úradu životného prostredia skelet budovy len esteticky znehodnocuje okolitú lokalitu.

Prvé kolo dražby bolo vyhlásené na 15. júna. Konateľ firmy Yosaria Plaza Ivan Líška na vyhlá-

senie dražby v máji zareagoval stručne: „My teraz rokujeme, do konca mája by malo byť všetko popodpisované. Som presvedčený, že dražba je zbytočná vec a že k nej vôbec nedôjde.“

Nezáujem kupcov

Pred samotnou dražbou sa mali uskutočniť dve obhliadky pre potenciálnych kupcov. Ako Martin Krnčan informoval, ani o jednu neprejavil nikto záujem. Moční investori sa mohli z oznámenia o dražbe dozvedieť, že stavba je nechránená od poveternostných vplyvov (dážď, sneh, mráz), nie je strážená, čo má za následok devastáciu a ďalšie rozkrádanie nepovolanými osobami. Podľa technického stavu je možné predpokladať ďalšiu životnosť 15 rokov. Na základe obhliadky z pôvodnej stavby je možné pre budúcu dostavbu uvažovať len s obmedzeným použitím jestvujúcich častí železobetónového skeletu a časti stropov (až po dôkladnom statickom posúdení), hovorí sa v oznámení.

Nič z toho

Aj keď to, či napokon na dražbu niekto príde, zloží dra-

žobnú zábezpeku a bude pripravovať, nie je nikdy vopred jasné, nežaujem o obhliadky a o samotnú dražbu zo strany možných kupcov mohol nasvedčovať, že dražba neprinesie výsledok v podobe nového majiteľa. „Z okolností pred dražbou, ako aj z reakcií záujemcov na inzerciu dražby bolo možné predpokladať, že sa na dražbu nikto nedostaví,“ reagoval Martin Krnčan z Dražobnej spoločnosti.

Prvé kolo dražby sa nakoniec 15. júna ani neuskutočnilo. Cyperská Revgama Limited ju ešte pred jej začatím zrušila. „Od dražby sa upustilo na základe písomnej žiadosti navrhovateľa dražby (§ 19 ods. 1 písm. a. zákona o dražbách), čo je jeho zákonné právo,“ uviedol Martin Krnčan. Ivan Líška sa k zrušenej dražbe vyjadril len stručne a takmer identicky ako predtým: „Stále rokujeme a peniaze máme prisľúbené čoskoro.“ Čo sa za slovami skrýva, Ružinovčania možnovidia čoskoro, možno nie. Ak to bude len splatenie dlhu, to veľmi viditeľné nebude.

Miroslava ŠTROSOVÁ
Foto: autorka

Ak sa poškodí plot, investor ho musí opraviť, aby sa nestalo nešťastie.

Chorvátsko nie je všetko

Ružinovskí dôchodcovia milujú spoločné dovolenky

Ste dôchodca a nevíete ešte, kam by ste šli tento rok na dovolenku? A čo tak do Chorvátska, a ešte aj za polovičnú cenu? Takúto možnosť ponúka ružinovským seniorom ich mestská časť. Pobytu sa tešia veľkej obľube medzi tunajšími dôchodcami.

Ružinovskí seniori pri chorvátskom Jadrane v Umagu.

„Záujem je veľmi veľký, to dokazujú dlhé rady čakajúcich už od skorých hodín v dňoch prihlasovania sa na jednotlivé podujatia,“ začína svoje rozprávanie vedúca Odboru školstva a sociálnej politiky na Miestnom úrade Bratislava - Ružinov pani Emília Kurucová. A pokračuje rovno aktualitou: „Dôchodcom ponúkame každý rok na jeseň klimaticko-ozdravovacie pobyty v chorvátskom Umagu. Robíme tak už od roku 2000, keď sme pre dôchodcov pripravili aj jar-ný turnus, no časom sa ukázalo ako postačujúce organizovať len jesenný termín. Na jar sa nám nenazbieral dostatočný počet záujemcov.“ Seniori sa totiž podľa nej obávali studenej vody a nestabilného počasia.

Chorvátsko nie je všetko

To však nie je všetko. Dovoľenkovať so susedmi dôchodcami môžete aj inde. „Pravidelne na jar a na jeseň organizujeme jednoduché návštevy vo Viedni, tento rok sme v máji uskutočnili pre 80 seniorov jednodňový výlet do Viedne s návštevou zámku Schönbrunn, zámockých záhrad, zoologickej záhrady, čokoládovne v Kitzsee a na spätočnej ceste nákupného strediska Humma. Taktiež každoročne organizujeme dva týždenné rehabilitačné pobyty v liečebných kúpeľoch na Slovensku. V tomto roku bolo 80 seniorov v Dudinciach,“ pokračuje Kurucová. „Aj v minulom roku sa zúčastnilo na jar 80 seniorov rehabilitačného pobytu v Dudinciach,“ hovorí o ďalších možnostiach. Seniori pri príchode majú lekársku

vstupnú prehliadku a potom po dve procedúry denne podľa odporúčania lekára. „V predchádzajúcich rokoch sme obdobné pobyty organizovali aj v Skených Tepliciach a Vyhníach, jeden rok dokonca na Štrbskom plese v hoteli Baník.“

Každoročne tak mestská časť pomôže desiatkam, až stovkám dôchodcov. „Každý rok je to 160 seniorov, ktorých zoberieme do Viedne, 80 seniorom zabezpečíme rehabilitačný pobyt na Slovensku a 152 dôchodcov sa môže s nami dostať do Chorvátska,“ hovorí Emília Kurucová. Zdôrazňuje však, že tieto počty sa môžu z roka na rok meniť. „Bol rok, keď sme do Chorvátska pre veľký záujem vypravili až 180 dôchodcov, lebo sa nám podarilo pre takýto zvýšený počet uchádzačov vybaviť ubytovanie. Spravidla je to však 160 ľudí do Viedne, 80 na pobyty na Slovensku a 152 do Chorvátska,“ dodáva Kurucová s tým, že podobný počet seniorov by sa mohol pozrieť na dovolenku aj v budúcom roku. „Čo sa však z našich prianií realizuje, to bude záležať od voľných financií,“ uzatvára Kurucová.

Plná penzia i procedúry

A na čo sa dôchodca v rámci pobytu môže tešiť? V rámci slovenských pobytov má v cene ubytovanie, plnú penziu, 12 procedúr, lekársku prehliadku, pobytovú taxu. Štandardom je ubytovanie vo dvojici, záujemca o individuálne ubytovanie si musí za samostatnú izbu priplatiť. Klienti klimaticko-ozdravovacích pobytov majú zabez-

pečenú stravu trikrát denne formou švédskych stolov, dopravu autobusom s klimatizáciou a poistenie. Príspevok na uhrádzanie časti nákladov seniorov poskytuje mestská časť zo svojho rozpočtu, konkrétne z položky sociálna oblasť. Zázazdy organizuje sociálny odbor, informácie môžu uchádzači o zázazd získať vo vysielaní Televízie Ružinov, či v Ružinovskom ECHU. A s akým ohlasom sa stretávajú podobné akcieestskej časti? Emília Kurucová informuje, že „seniori majú záujem o každú aktivitu, ktorú organizujeme, nejde len o pobyty. Ide aj o stravovanie pre dôchodcov, rôzne spoločenské podujatia, ktoré organizujeme či už k MDŽ, Dňu matiek, Mesiacu úcty k starším, návštevu Flóry, ale aj o vianočné večere pre osa-

meľých seniorov.“ Navyše táto aktivitaestskej časti zaujala aj činovníkov družobného českého Znojma, ktorí sa obľubou týchto zázazdov nechali inšpirovať a po konzultáciách s Ružinovčanmi organizujú podobné pobyty aj oni.

Kto má na pobyt nárok:

nepracujúci dôchodca žijúci vestskej časti Ružinov.

Čo musí záujemca spraviť:

v určený deň (mestská časť ho vyhlási v júli) sa musí dostať na miestny úrad na referát sociálnej politiky, vyplní tam žiadosť a preukáže sa potvrdením o dôchodku, platným cestovným dokladom, občianskym preukazom.

(rr)

Foto: Ružinovské ECHO

Podťe do chorvátskeho Umagu!

Jesenňou akciou ružinovskejestskej časti budú dva turnusové pobyty v chorvátskom Umagu. Podrobnosti prihlásenia sa na pobyt zverejní Mestská časť v EchU. My sa vás však už teraz snažíme inšpirovať, kde stráviť tohtoročnú dovolenku.

Umag je pekné prímorské mestočko s typickou prímorskou atmosférou. Je prvým najsevernejším turistickým strediskom na západnej strane Istrie, čo z neho robí ideálne dovolenkové miesto pre slovenských turistov. Leží len niekoľko kilometrov od hranice so Slovinskom. Na Istrii patrí k známym turistickým strediskám. Charakteristický je množstvom zelene a možnosťou bohatého športového vyžitia.

Umag sa ťahá pozdĺž pobrežia v dĺžke cez osem kilometrov. Tento komplex letovísk Punta, Stella Maris, Katoro, Kanegra a Savudrija siaha až k hraniciam so Slovinskom. Hlavné strediská sú spojené so samotným mestom Umag elektrickým vláčikom a miestnou dopravou.

K nezabudnuteľným patrí okrem promenády najmä historická časť. V úzkych uličkách, ktorých história siaha až do čias Rímskej ríše, zažijete neopakovateľnú atmosféru. Minigalérie s dielkami miestnych umelcov, deti, ktoré vám ponúkajú nádherné mušle, kaviarničky, obchodíky s výšivkami a suvenírmi, reštaurácie s pochúťkami z morských živočíchov. Na hlavnom námestí postavili na rímskych základoch v 15. storočí kostol, kde môžete obdivovať barokové obrazy a gotické sochy. Turistická časť Katoro a Stella Maris sa stali modernými strediskami, ktorým v posledných rokoch pomohol zahraničný investor. Väčšina hotelov a apartmánových domov je po renovácii. V stredisku Katoro pribudli bazény a amfiteátrová reštaurácia. Počas celého dňa sú tu programy animátorov a večer si v amfiteátri môžete pozrieť zábavné programy. More je krásne, čisté, tmavomodré. V blízkosti mora sú neodmysliteľné kaviarničky a reštaurácie.

Umag je stále predovšetkým kúpeľným strediskom a preto sa po 23.00 hodine na väčšine terás kaviarní končí hudobná produkcia.

Návšteva Viedne

Nový, bohatší program návštevy rakúskeho hlavného mesta

Ružinovskí seniori sa vybrali aj tento rok na pravidelnú návštevu Viedne. Kým na jeseň absolvovali pešiu prehliadku mesta či návštevu veľtrhu pre seniorov, túto jar im Miestny úrad Ružinov pripravil úplne nový vrchol programu – prehliadku zámku Schönbrunn.

Ružinovskí seniori na prehliadke Schönbrunn.

„Začiatok nášho výletu bol už viac-menej tradičný. Hneď po prechode na rakúske územie sme sa zastavili v mestečku Kitsee. To je známe najmä svojou čokoládovňou, kde si naši seniori vždy nakúpia zásoby do ďalšieho zájazdu,“ povedala Emília Kurucová z MÚ Ružinov. A mala pravdu.

Zlatý kliniec programu

Čokoládovňa v Kitsee je obľúbenou zastávkou. Seniori tu majú možnosť nielen nakupovať, ale aj ochutnávať rôzne druhy plnenej čokolády. Fabrika sa zameriava najmä na čokoládu plnenú ovocím alebo známe „rumkokosky“. Seniori odtiaľto odchádzali posilnení čokoládovou energiou a s taškami plnými rôznych druhov sladkej lahôdky. Ako inak, „pre vnúčatá...“ Z čokoládovne nasledoval zájazd ďalej, rovnako do srdca hlavného mesta Rakúska, ospevovaného a čarovného zámku Schönbrunn. Tento zámok bol sídlom rodu Habsburgovcov. Obľúbila si ho najmä Mária Terézia, ktorá v ňom trávila množstvo času. Rovnako ako aj cisár František Jozef a cisárovná Sissi. Tu mali seniori na výber z viacerých alternatív štvorhodinovej zastávky. „Mohli si pozrieť zámok zvnútra a absolvovať prehliadku komnát cisárovej rodiny, audienčnú miestnosť,

či obrovské schodisko hneď pri vchode. To všetko aj s exkurziou vo viacerých jazykoch. Ďalej mali možnosť absolvovať prehliadku rozsiahlych záhrad na turistickom vláčiku, ktorý mal viaceré zastávky, počas ktorých sa mohli seniori kochať okolím a pohodlne stihnúť každú jednu krásu. Mohli sa tiež nechať povoziť na kočoch s konským záprahom, alebo ísť na pešiu prehliadku Schönbrunnu a okolia,“ uviedla Emília Kurucová.

Zlatým klincom výletu sa určite stala práve táto zastávka. „No ten zámok bol nádherný. Úžasný. A aj to počasie nám tak pekne vyšlo. Stále svietilo slniečko.“ „My sme Schönbrunn už videli, a tak sme sa teraz rozhodli pozrieť si záhrady tým turistickým vláčikom. No to bolo skvelé. A ani nohy nás neboleli.“ „Ten vláčik bol asi najlepší. Ale musím aj dobre ohodnotiť výklad pani sprievodkyne. Ten bol veľmi obohacujúci,“ komentovali výlet všetci zúčastnení.

Záverečné nákupy

Po Schönbrunne nasledovala prehliadka Viedne. Kým v minulosti si seniori vždy pozreli nejakú časť historického centra mesta, tento raz si ho vychutnali celé a za pomerne krátky čas. Seniori totiž absolvovali autobusovú prehliadku. Výletná trasa

križovala všetky významné pamiatky, ktoré si dôchodcovia pozreli z pohodlia klimatizovaného vozidla. Samozrejme, prehliadku doplnil odborný výklad. Ten na chvíľu narušila neplánovaná zmena trasy, ktorá sprievodkyňu trochu vyviedla z miery. Rýchlo sa však zorientovala a pokračovala vo výklade, ktorý mal veľmi

Čokoládovňa v Kitsee je obľúbenou zastávkou na ceste do Viedne.

dobré ohlasy. „No perfektné, čo všetko tá pani sprievodkyňa vedela. Aké zaujímavosti. Ten výklad bol jednoducho vynikajúci,“ jednoducho sa zhodli účastníci zájazdu.

Už tradičným záverom výletu sa stali nákupy v obchodnom stredisku Huma. To už pravidelne

tvorí poslednú zastávku viedenského turnusu. Seniori tu strávia približne dve hodiny nakupovaním, či „kávičkovanim“. Ani tento krát to nebolo inak. Centrum ponúka veľký hypermarket, kde mohli všetci nakupovať aj také výrobky, ktoré na Slovensku nedostať tak ľahko a lacno. Kupovali sa všemožné druhy olivových olejov či dressingov a zálievok. Nákupnú horúčku však prekázilo počasie. Viedeň sa so seniorami rozlúčila dažďom. Nešlo však o nič nepríjemné. Naopak, bubnovanie dažďových kvapiek na oknách autobusu pôsobilo upokojujúco. Bez boľavých nôh, plní zážitkov sa seniori vrátili späť do Ružinova.

Ružinov nad Viedeň

Výlet už tradične zožal veľký úspech. Veď do Viedne sa seniori nedostanú každý deň. „Sme veľmi radi, že sa takéto výlety konajú. My starší už tak veľa nepochodíme. Takto sa dostaneme trochu von a aj podelíme. Pre človeka na dôchodku je to veľmi príjemné,“ zhodli sa dve spolu seditiace. Nás však zaujímalo aj to, či Viedeň seniorom zaimponovala natoľko, že by ju vymenili za Ružinov. „Nieeee. Viedeň je pekná, ale Ružinov je taký zelenší. Doma je doma. Viedeň je na výlety, Ružinov na život,“ povedala

la jedna. Druhá doplnila: „Nooo, ja by som možno Ružinov za Viedeň vymenila takto na jar, lebo je tu veľmi veľa veľkých parkov, ale natrvalo, to určite nie. Viedeň má svoje čaro, ale to má aj Ružinov.“

Zuzana TIŇOVÁ
Foto: Rado HOBLÍK

Z histórie Ružinova (6. časť)

Vojnová apokalypsa rafinérie Apollo

Na počiatku bol istý Árpád Spitz z budapeštianskej Vlasteneckej banky, ktorý 25. 1. 1895 požiadal prešporskú Mestskú radu o odpredaj takmer ôsmich hektárov pozemkov na vtedajšom okraji Bratislavy blízko prístavu. Zámerom kupca bolo postaviť na pozemku rafinériu minerálnych olejov, ktorá okrem rozvoja priemyslu mala priniesť aj mnoho nových pracovných miest. Mesto súhlasilo a 19. 3. 1895 vydalo povolenie na stavbu rafinérie vrátane parafrínky a sviečkarne. Valné zhromaždenie v Budapešti založilo akciovú spoločnosť APOLLO s bratislavským sídlom na Nándorovej ulici 3, terajšej Čulenovej ulici. Súčasťou infraštruktúry bola koľajová vlečka pripojená na vonkajšiu železniciu. Mimo objektu bol súčasťou rafinérie vlastný prístav na brehu Brennerského ramena Dunaja na vykladanie člnov s kaukazskou a haličskou ropou.

V čase bombardovania ...

Už rok po založení akciovej spoločnosti, začiatkom apríla 1896 po intenzívnej výstavbe spomalenej povodňou, uviedli do prevádzky prvú výrobnú rafinériu. Ako naschvál, okrem povodne ovplyvnil nábeh fabriky aj výbuch s následným trojhodinovým požiarom, ktorý sa udial 8. 4. 1896. Bolo to prvé varovanie, čo môže ropa a jej produkty spôsobiť pri neopatrnosti obsluhy prevádzky. Prvým ekologickým problémom, na ktorý sa sťažovali obyvatelia mesta, bol zápach z výroby asfaltov. Vedenie rafinérie sa ho snažilo odstrániť výstavbou nového kotla na destiláciu ťažkých ropných zvyškov.

V roku 1902 zachvátil požiar parafrínku a sviečkarňu, čo spôsobilo, že nový majiteľ, Haličská karpatská petrolejová spoločnosť, nevyplatila akcionárom dividendy. V ďalšom roku rafinéria zakúpila tri vlastné tankové lode na dovoz ropy po Dunaji. Od roku 1911 sa začala v podniku spracovávať okrem ropy z Rumunska aj surovina z Gbelov na Záhorí. Počas 1. svetovej vojny klesla výroba na tretinu, ale vzhľadom na to, že armáda vtedy zatiaľ len málo využívala ropné produkty, rafinérie všeobecne ešte neboli cieľmi útokov. V 2. svetovej vojne to už bolo celkom inak.

16. jún 1944

V prvých mesiacoch roku 1944 sa napriek vojnovému stavu výroba aj hospodárska situácia podniku vyvíjala mimoriadne

priaznivo. Rafinéria bola pekným technickým dielom, ktoré v objekte dopĺňala zeleň v parkovej úprave. Bola vojna, a preto na rozdiel od mierových časov rafinéria po nociach nesvietila tisíckami svetiel, platil príkaz úplného zatmenia. Nič to však nepomohlo, pretože vražedný letecký útok prišiel za bieleho dňa. O desiatej hodine dopoludnia 16. júna 1944 pri prelete bojových lietadiel nad mestom, v rafinérii nikto nevyhlásil poplach asi preto, lebo americké lietadlá nad mestom prelietali pomerne často a vždy bez zaútočenia. V ten deň však zaútočili. Americké bombardéry spustili na rafinériu koberec ničivých bômb a v priebehu niekoľkých minút premenili biely deň na zadymenú noc. Objekt rafinérie a jej okolie sa premenili na horiace a dymiace trosky. Bombardovanie si vyžiadalo životy 133 ľudí, medzi ktorými bolo 78 zamestnancov rafinérie. Zahynuli aj ľudia z dodávateľských firiem v objekte, no obeť boli aj z okolitých podnikov a blízkeho časti mesta.

Nálet na Apolku bol súčasťou mohutnej bojovej operácie 15. leteckej armády USA. Útok viedlo 158 bombardérov a 33 stíhačiek, ktoré vzlietli zo základní v južnom Taliansku. Prvú vlnu náletov vykonalo 37 bombardérov o 10. hodine 12. minúte. Zhodili 89,5 ton bômb, každú s váhou 240 kg (500 libier). Ďalší nálet podniklo 39 bombardérov o 10.15 a na Apolku a jej okolie padlo ďalších 95, 4 ton výbušnín. Hustý dym

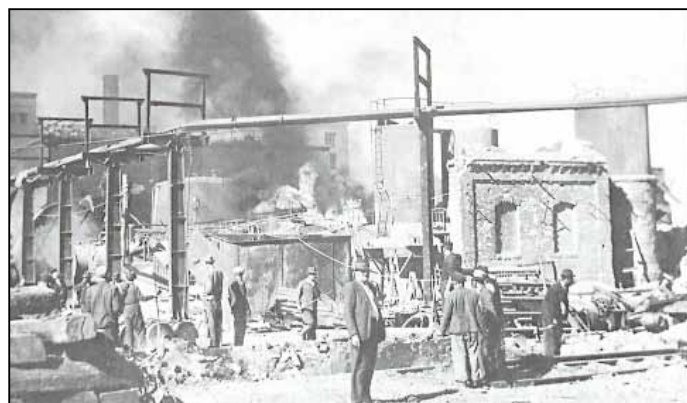
z horiacej rafinérie zhoršil viditeľnosť natoľko, že lietadlá zhodili vraj omylom vyše 30 bômb mimo rafinérie na prístav a rôzne objekty v meste. Po dvoch minútach od druhého náletu prišiel tretí, 41 bombardérov zhodilo ešte 93 ton bômb. Za päť minút bombardovania padlo na Bratislavu bezmála 280 ton vražedných výbušnín. To je ako keby ste z neba vysypali na zem náklad celého jedného vlaku. Rafinéria bola dôkladne zničená.

Ďalšie nálety

Odpratávanie trosiek sa začalo okamžite, aj keď všade ešte tleli a dymili požiare. Už v auguste 1944 zamestnanci podniku s nadľudským úsilím opäť uviedli do provizórnej prevádzky prvú destiláciu ropy. Napriek tomu, že už veľmi nebolo čo ničiť, 20. 9. a 14. 10. 1944 prišli ďalšie nálety, ktoré mali zastaviť obnovovanú prevádzku. Destilácia napriek týmto náletom pracovala a neboli už nijaké priame ľudské obeť. Postupujúce sovietske vojská odstavili prísun ropy z Rumunska, Apolka mala surovinu len zo Záhoria a z Rakúska.

tvrdých bojov sovietske vojská. V troskách a spálenisku sa začala písať aj nová história bratislavskej rafinérie Apollo. Sovietska správa mesta mala záujem na urýchlenej obnove výroby. Zamestnanci sa vracali na svoje miesta a pred deportáciami sa podarilo uchrániť aj bratislavských Nemcov. Robotníci a technici bez ohľadu na mzdu a ťažké podmienky pracovali bez prestávky na nábehu fabriky do prevádzky. Chýbali však zariadenia zničené bombardovaním, ale aj tie, ktoré boli použiteľné a preto ich demontovali a odviezli ešte jednotky nemeckých vojsk. Hlavným odberateľom produktov z obnovujúcej sa fabriky bola sovietska armáda. Hrozbou pre ľudí aj pre techniku boli naďalej zvyšné nevybuchnuté bomby, ktoré ostali na pozemku rafinérie ešte aj desiatky rokov po prestavovaní fabriky do Vlčieho hrdla.

Na území bývalej Apolky naposledy našli nevybuchnuté bomby v roku 2003, keď sa tu mala začať výstavba novej štvrte. Pozemok medzi prístavom, presscentrom, zdemolovanými objektmi teplárne, Káblvky a Matadorky leží

Takto vyzerala rafinéria hodinu po nálete spojeneckých lietadiel.

Posledný nálet, v poradí už štvrtý, uskutočnilo sovietske letectvo 17. marca 1945, ale nespôsobil vážnejšie škody. Bol viac demonštratívny ako ničivý, soviety už sa chystali na obsadenie Bratislavy a nechceli celkom zničiť to, čo mohli potrebovať. Do konca vojny v Európe chýbali už iba dva mesiace a do Bratislavy ešte predtým 4. 4. 1945 vstúpili počas

zatiaľ ladom, rovnako ako jeho okolie, kde bola kedysi najväčšia bratislavská priemyselná štvrť. Čaká na svoje zveladenie podobne, ako sa to udialo na nábreží Dunaja v objekte Eurovea. Toto územie Ružinova po novej výstavbe priniesie nový život nielen do našej mestskej časti, ale aj do celej Bratislavy.

(rkh)

Palušove vežiaky

15

V blízkosti kúpaliska Delfín v Ružovej doline sa týči niekoľko na prvý pohľad obyčajných panelových vežiakov. Až pohľad z výšky odhalí ich zaujímavú architektonickú dispozíciu založenú na centrálnej stredovej symetrii so štyrmi mierne vysunutými krídlami. Autorom je architekt Karol Paluš. Postavili ich v rokoch 1954 až 1957. Do radu domov začlenili kúpalisko a vnútroblokový park. O jeho revitalizáciu sa snaží Ružinov už dlhodobo. V súčasnosti je reálne získanie finančnej podpory zo strany Európskej únie na parkovú obnovu zelene, detského ihriska a mobiliáru.

Materiál Komisie výstavby a životného prostredia Miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava – RUŽINOV vyhotovil Patrik Guldan

**Evidenčný list PAMÄTIHODNOSTI
mestskej časti
Bratislava—RUŽINOV**

Ulica / námestie: Ružová dolina
Orientačné č. domov: 12, 14, 16, 20, 22 a 18
(kúpalisko Delfín)
Súpisné č. domov: II. 609, 610, 612, 616 a 614

MČ Bratislava—Ružinov © Foto: Patrik Guldan Dátum: 30.10.2008

Mesto: Bratislava
Okres: Bratislava II
Obec: BA—m. č. RUŽINOV
Katastrálne územie: NIVY
Adresa opisom:

RUZ-1A-15

Architekt domu: Ing. Arch. Karol Paluš (1925—2000)
Postavený v roku: 1954—1957
Projektová dokumentácia: AMB
Literatúra: LEHOTSKÁ, Darina a kolektív: Dejiny Bratislavy. Obzor
va 1966, s. 547 an.
Rukopis. Napísal Karol Paluš. 20.4.2009 ako pracovný podklad
pre Zoznam pamätihodností.

Súbor kvalitných bytových domov s kúpaliskom od architekta Karola Paluša ocenených cenou Dušana Jurkoviča. Skupina piatich rovnakých dvanásť podlažných bodových domov má dispozíciu založenú na centrálnej stredovej symetrii so štyrmi mierne vysunutými krídlami. Domy majú jasnú figúru a kultivovaný výraz. Domy boli postavené v r. 1954–57 podľa projektu K. Paluša, ľudovo sa volajú „palušáky“. Do radu domov je začlenené kúpalisko Delfín. Priestor bazéna s okolitou zelenou vnútroblokového priestoru i drobnými umeleckými dielami je dôležitým prvkom prostredia.

Parcela: 9382/4, 9382/3, 9382/2, 9367/1 a 9367/2 Delfín: 9382/1 + 9382/19 Katastrálne územie: Ružinov

RUZ-1A-15

Materiál Komisie výstavby a životného prostredia Miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava – RUŽINOV vyhotovil Patrik Guldan

Bytové domy mestskej časti
Bratislava—Ružinov
Katastrálne územie: NIVY

Ulica / námestie: Ružová dolina
Orientačné č. domov: 12, 14, 16, 20, 22 a 18
(kúpalisko Delfín)
Súpisné č. domov: II. 609, 610, 612, 616 a 614

MČ Bratislava—Ružinov © Foto: Patrik Guldan Dátum: 30.10.2008

Mesto: Bratislava
Okres: Bratislava II
Obec: Bratislava—mestská časť RUŽINOV
Katastrálne územie: Nivy
Adresa opisom:

Autor / Architekt diela / domu: Ing. arch. Karol Paluš
Zhotovený / Postavený v roku:
Projektová dokumentácia: AMB
Literatúra: LEHOTSKÁ, Darina a kolektív: Dejiny Bratislavy. Obzor Bratislava 1966, s. 547 an.
Rukopis. Napísal Karol Paluš ml. 20.4.2009 ako pracovný podklad pre Zoznam pamätihodností Ružinova

Súbor kvalitných bytových domov s kúpaliskom od architekta Karola Paluša ocenených cenou Dušana Jurkoviča. Skupina piatich rovnakých dvanásť podlažných vežových domov má dispozíciu založenú na centrálnej stredovej symetrii so štyrmi mierne vysunutými krídlami. Domy majú jasnú figúru a kultivovaný výraz. Domy boli postavené v r. 1954–57 podľa projektu K. Paluša, ľudovo sa volajú „palušáky“. Do radu domov je začlenené kúpalisko Delfín. Priestor bazéna s okolitou zelenou vnútroblokového priestoru i drobnými umeleckými dielami je dôležitým prvkom prostredia.

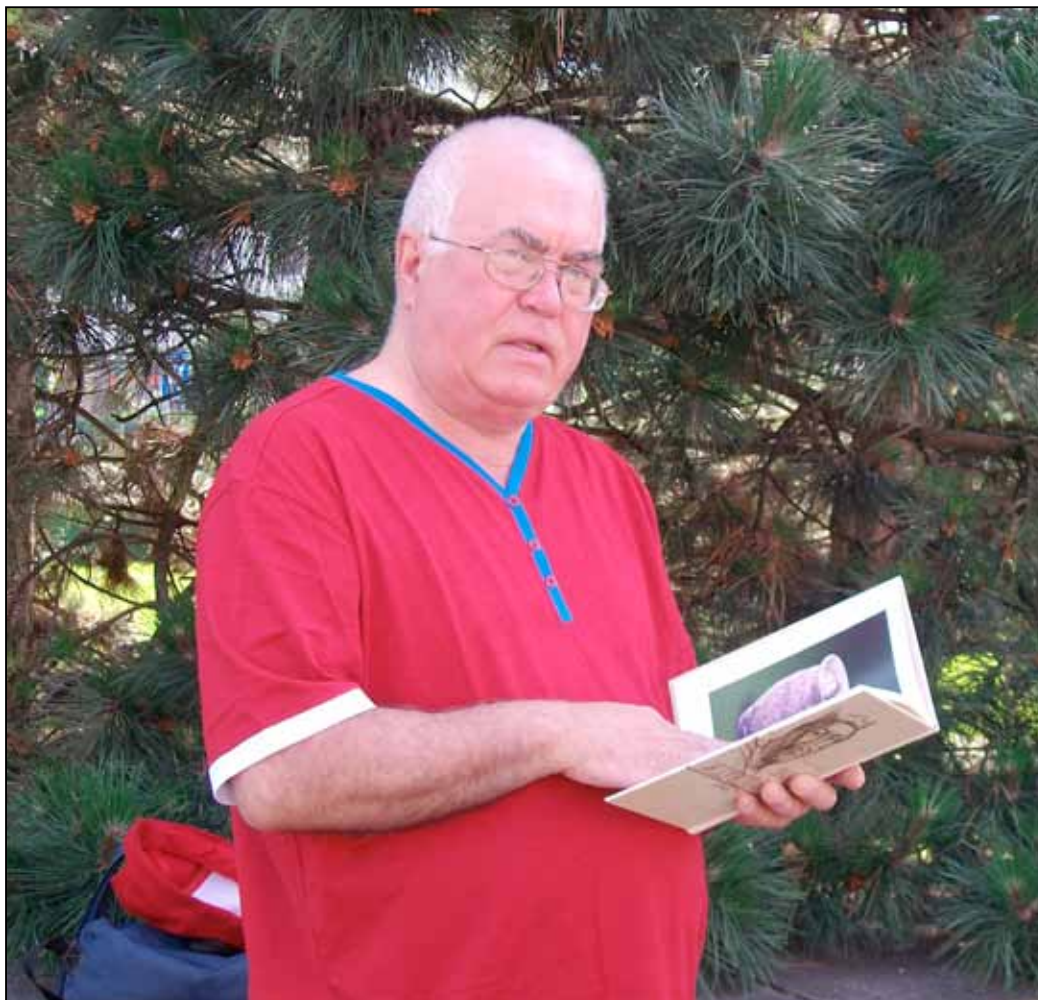

Parcela: 9382/4, 9382/3, 9382/2, 9367/1
a 9367/2 Delfín: 9382/1 + 9382/19 Katastrálne územie: Ružinov

UČENIE I PÍSANIE MÁ BYŤ VESELÉ A PRÍJEMNÉ

hovorí spisovateľ z ružinovského Prievozu Peter Glocko

Knižný debut mu vyšiel v roku 1970. Často využíva folklórne a ľudové zdroje, ktoré upravuje, no zároveň uchováva ich autentické hodnoty. Neváha ponoriť sa do hĺbín a zákutí zabudnutých historických súvislostí, aby z nich vydoloval a vyniesol na svetlo zaujímavé príbehy, okorenené originálnym autorským prínosom. Napísal šesť kníh pre dospelých, takmer tri desiatky kníh pre deti a dve desiatky scenárov. Spisovateľ Peter Glocko žije a tvorí v bratislavskom Ružinove i v milovanom rodnom Muráni.

Spisovateľ v Prievoze.

Nedávno vám vyšli dve knižky – zbierka Rozprávky z čarovnej záhrady a román Tomáš a lúpežní rytieri alebo Hľadanie kameňa mudrcov. Kam by ste ich vo svojej literárnej tvorbe zaradili v kontexte predchádzajúcich diel?

- Knižka Rozprávky z čarovnej záhrady patrí do rúk deťom, ktoré začínajú samostatne čítať. Sú to 3 – 4 stranové príbehy o spisovateľovi, ktorý si denne-sad k písaciemu stolu, berie do ruky pero, lebo sa drží zásady: Ani deň bez riadku! Niekedy však inšpirácia neprichádza tak ľahko, ako by sa zdalo čitateľom rozprávok, napísaných zdanlivo „ľahkým perom“. Spisovateľovi v úzkosti hľadania pomôže nielen Rozprávnička, ktorú si sám vymyslel, presnejšie – prebudil ju (ako spiacu Šíp-

kovú Ruženku) z odkazu svojho veľkého vzoru Pavla Emanuela Dobšinského. Ten sused Spisovateľ, stále hľadajúci rozprávkové príbehy, som ja, človek 21. storočia, čo sa necháva stále očarovať silou a krásou rozprávky. Môj hrdina (teda aj ja) má ďalších pomocníkov – súčasné deti Tomáša, Martina a Zorku, čo každé ráno chodia okolo jeho záhradného domčeka do školy. Ani im sa veľmi nechce vyseďovať pred školskou tabuľou, a keď sa posťažujú spisovateľovi na suchopárne učenie, uzavru dohodu, že sa budú navzájom oblažovať, t.j. deti vyrozprávajú veľkému pánovi susedovi, čo sa učili v škole a on ich odmení rozprávkou, ktorú zatiaľ od rána do poľudnia napísal. Z tejto hrovej dohody sa rodia spoločné rozprávky, ktoré ukazujú deťom

(knižným hrdinom aj čitateľom), že učenie aj písanie môžu byť príjemné a veselé.

Prečo si myslíte, že učenie či písanie majú byť príjemné?

- Pretože ide o radosť z tvorby. Psychológ by povedal: len tvorivá kreativita prináša radosť a rozvíja v človeku múdrosť. Moje príbehy majú prebúdzat dnešné deti z pasivity, do ktorej sa dostali ako do zakliatej krajiny počítačovej virtuálnej reality. S technokratickým počítačom zažijú deti neraz smutné, ba až desivé chvíle zotročenia a osamenia, no s knihou nie je človek nikdy sám. Tie rozprávky som písal aj pre deti, čo rady recitujú a už dnes mám správy, že mnohé deti na Slovensku žali úspechy v školských či okresných súťažiach. Historický román Tomáš

a lúpežní rytieri je trochu náročnejší príbeh pre čitateľov od 12 do 112 rokov. Inšpiroval som sa historickou epizódou z hradu Muráň, ktorá mala nielen lokálny, ale priam európsky význam.

Z vašej tvorby je zjavné, že v mladosti vás formovala magická gemerská „zemeplocha“ Muráňa a jeho okolia. Bolo to naozaj rozprávkové prostredie a detstvo, z ktorého dodnes čerpáte?

- Môj obľúbený spisovateľ Antoine de Saint-Exupéry, o ktorom som napísal rozhlasovú aj divadelnú hru Veľká rozprávka o malom princovi (ktorá mala vyše sto repríz vo zvolenskom Divadle J. G. Tajovského), tvrdil, že všetci ľudia pochádzajú z jednej spoločnej krajiny, ktorá sa volá Detstvo. Môj starý otec František Vrbjar bol majster stolár a včelár a jeho žena Alžbeta bola pani majstrová, ktorá nielen geniálne varila, ale vychovávala ma ako vnuka prácou. Vyrastal som v Partizánskom, kde moji rodičia patrili medzi zakladateľskú generáciu baťovcov, čo v močarínach povodia rieky Nitry budovali od roku 1938 Baťovany, najmladšie mesto na Slovensku. Mamička ma však porodila v nedeľu 2. júna 1946 u svojich rodičov v Muráni, lebo skromné pomery mladého páru vo vznikajúcom meste boli po druhej svetovej vojne dosť chaotické. Rozprávanie starých rodičov počas každoročných prázdnin v Muráni ma vtahovalo do stredovekých rušných dejov o Tatároch, husitoch, Turkoch a lúpežných rytieroch Bašovcoch. Neskôr ma očarila ľúbostná a veľmi dramatická láska palatína Vešelénioho a „muránskej Venuše“ Márie Séčiovej, a ešte neskôr história rodu Coburgovcov, siahajúca až do 20. storočia. Muráň je pre mňa nevyčerpatelné pramenisko príbehov. Keď mi náš slávny jazykovedec profesor Šimon Ondruš vysvetlil, že Muráň je odvodený od staroslovenského slova murava (respektíve morava), potvrdilo sa mi nielen tušenie o pôvode mena môjho rodiska, ale aj magickosť miesta, kde vyviera zázračná živá voda, o ktorej spievajú mnohé ľudové

piesne. O histórii hradu Muráň zasa spieva Píseň o Zámku Muráňskom z roku 1549, ktorú napísal účastník bojov o hrad Martin Vitéz Bosniak. Zachoval sa aj pôvodný nápev tejto piesne, ktorá je vlastne prvou autentickou vojnovou reportážou z dejín Slovenska. Keď počujem tóny starých nástrojov fidule (čo je predchodkyňa dnešných huslí) a trumšajtu (alebo tromby mariny) v podaní nádherných hlasov pražských madrigalistov, behá mi mráz po chrbte, lebo si uvedomujem, ako sme prepojení s ľuďmi, ktorí žili na Slovensku pred dávnymi rokmi.

Prejavilo sa to aj v románe Tomáš a lúpežní rytieri?

- Keď sa v mojom napínavom príbehu dnešný dvanásťročný chlapec Tomáš dostane studnú časť z 21. storočia do rušných dejov 16. storočia, konfrontuje sa dnešné (vraj) najvyššie stredovekom. Tomáš spoznáva múdrosť vtedajších alchymistov, čo hľadajú kameň mudrcov, rytierov, ale aj prostých ľudí, a uvedomuje si, že ľudia dodnes nenašli lapis philosophorum, t.j. kameň mudrcov. Opäť sa pýtam: Prečo? Pretože dodnes zúria na svete nezmyselné vojny. Moja kniha je preto silne protivojnová, ale Tomáš nájde aj zrníčko z kameňa mudrcov, čo sa skrýva vo vete, ktorú vysloví, keď sa opäť cez studňu časť dostane zo 16. do 21. storočia. Tomáš povie: „Všetci ľudia, čo žili pred nami, žijú v nás, ale my už zároveň žijeme v ľuďoch, čo prídu po nás!“ Vedomie tejto „trojjednosti“ v každom človeku nie je samozrejme, treba ho prebúdzat v zabúdajúcich rodičoch a ich ešte nevedomých deťoch. Preto položartom (ale smrteľne vážnym hlasom) hovorím: Svojimi historickými románmi chcem prebudiť Slovákov z historického bezvedomia!

Rozprávka má svoje čaro v poznaní, že dobro musí vždy zvíťaziť. Ale v živote to býva inak, čo však deťom neprezrádzame, aby sme ich z krajiny detstva nevytrhli prískoro... Bolo toho rozprávania vo vašom svete toľko, že vás to nasmerovalo k vlastným prvým dotykom s literárnou tvorbou?

- K rozprávkam som sa vrátil v ťažkých chvíľach, keď som po absolvovaní Strednej priemyselnej školy chemickej v Bratislave nastúpil v roku 1964 na povinnú umiestenku do Slovnaftu, kde som pracoval na tri zmeny na novovznikajúcej prevádzke parafínky. V tých časoch som napísal prvé poviedky, ktoré vyšli v Mladej tvorbe. Neraz som ich

písal na nočnej zmene na železných schodoch pod sliepňajúcou žiarovkou neďaleko čpavkom páchnucich chladiarenských strojov. Tvrdá práca s drsnými, ale dobrosrdečnými robotníkmi maďarského jazykovyznania ma niekedy vyčerpal natoľko, že som nevedel po nočnej zmene zaspať. Intuitívne som siahol po rozprávkach Pavla Emanuela Dobšinského a čítal som znovu a znovu zázračné príbehy o Popolvárovi, Plavčíkovi či Nebojsovi, ktoré ma posilňovali, upokojovali a prebúdzali vo mne nádej. Podvedome som skúmal štruktúru rozprávky, aby som jej múdrosť a univerzálnosť vedel preniesť do svojich poviedok a noviel. Dodnes čítam slovenské, ale aj svetové rozprávky s bádateľskou zvedavosťou, učím sa z nich, ako budovať príbeh, obohacujem si slovník.

Ste autorom mnohých rozprávok i dobrodružných príbehov. Napísali ste však aj diela venované ich autorom. Kniha o Dobšinskom či Vernovi sú nepochybne vašou poctou ich dielu. Sledovali ste aj istý didaktický zámer, aby sa čitatelia dozvedeli čosi aj o živote autorov, ktorí sami mali zaujímavé osudy?

- Didaktické zábery mi nie sú veľmi blízke, lebo tento prístup k literatúre, histórii alebo prírodným vedám ma otravoval už v škole. Preto som hypotézu o pobyte J. Verna na Slovensku písal ako verneovku o Vernovi. Francúzsky preklad mojej knihy Ruža pre Jula Verna, ktorý vyšiel v Paríži v roku 1987 vo vydavateľstve Hachette pod názvom Le voyage extraordinaire de Jules Verne, uvádza na obálke, že sám J. Verne by si rád prečítal túto verneovku o sebe, ktorú napísal slovenský autor. To bola zatiaľ najväčšia pocta od svetového vydavateľa, ktorá mi potvrdila, že moje úsilie nebolo márne. Nielenže prebúdzam Slovákov z historického bezvedomia, ale francúzsky čitateľ sa čosi dozvedá o „zabudnutom“ národe v Európe, ktorý bol v centre všetkých európskych udalostí. Slovákom dvíham sebavedomie tým, že zobrazujem Slovensko a jeho obyvateľov očami takých múdrych ľudí, ako boli slávny lekár a alchymista Paracelsus v 16. storočí a svetaznalý a rozhladený spisovateľ Jules Verne v 19. storočí. Možno si raz aj Španieli všimnú môj román Tomáš a lúpežní rytieri, v ktorom opisujem účasť španielskych žoldnierov pri dobýjaní hradu Muráň. Životopis P. E. Dobšinského Rozprávkar a Rozprávnik je zasa možno prvou „encyklopédiou“ o našom

veľkom rozprávkarovi, ale aj o dobe, v ktorej žil (1828 – 1885). Neznáme fakty z dramatického života slovenských vzdencov v 19. storočí, keď sa nás snažili tzv. uhorskí vlastenci vymazať z mapy a z dejín Európy, určite nie sú suchopárne a prekvapia aj dospelých, čo si myslím, že poznajú slovenské dejiny. O to som sa snažil aj v románe Tri lásky Terézie Vansovej.

Ako sa pozeráte na kritiku, že Dobšinského rozprávky sú plné krutosti a násilia?

- Na túto mimoriadne hlúpu „kritiku“ odpovedám jednoznačne tak, že to tvrdia polovzdanci, čo nepoznajú slovenské a už vôbec nie svetové rozprávky. Grimmovské rozprávky alebo pradávne príbehy ázijských či orientálnych národov predsa vznikali ako nepísané svedectvo o pradejinách ľudstva. Skeptici hovoria, že ľudské dejiny sú dejinami krutosti a vojen. Áno – aj... Ale zároveň sú poučením, že napokon predsa len zvíťazí dobro. Dnešné „rozprávky“ o kadejakých ramboch, terminátoroch (a iných radiátoroch) sa naozaj topia v krvi, ktorej je viac ako kečupu zo všetkých paradajok na svete. Takisto počítačové hry farbí dočervena nezmyselne preliali krv. V slovenských rozprávkach však na konci všetci vstávajú z mŕtvych, ba dokonca hrdina, ktorému bratia vylúpili oči, lebo tvrdil, že na svete „jesto pravda“, svojim trýzniteľom odpúšťa, nepomstí sa im, ale daruje im veľkodušne život. Ukážte mi počítačovú hru, ktorá končí takou veľkolepou satisfakciou ako slovenská rozprávka!

Má ešte pre vás literárna tvorba pre deti a mládež opodstatnenie, keď sa často hovorilo, že deti vlastne ani nečítajú? Čo si napríklad myslíte o nezvyčajnom úspechu rozprávok typu Harry Potter? Vrátilo to deti k čítaniu?

- Harry Potter a hrdinovia jeho typu sú v knižnej aj filmovej podobe určite užitoční a ich príbehy zmysluplné. Literatúry menej početných národov však nezaostávajú v múdrosti a univerzálnosti za tzv. západnými vzormi. Aj ja som písal o hľadaní kameňa mudrcov, dvadsať rokov pred autorkou Harryho Pottera. Žiaľ, jazyková bariéra nás ukrýva v hmle, neraz aj našou vlastnou vinou. Keby sme mali takú kultúrnu politiku ako rovnako „malý“ národ Dánov, prekladali by sme sami svojich autorov do svetových jazykov a propagovali by sme ich. Tak to robia Dáni, Holanďania, Švédi a ďalšie kultúrne národy, o čom sa každo-

ročne presvedčajú návštevníci knižných veľtrhov v talianskej Bologni či v nemeckom Frankfurt.

Pracujete na novom filmovom projekte. Môžete o ňom niečo prezradiť?

- Pracujem na televíznom, respektíve filmovom seriáli o živote P. E. Dobšinského na základe mojich životopisných románov Rozprávkar a Rozprávnik a Tri lásky Terézie Vansovej. Súčasne pracujeme s priateľom režisérom Jurajom Lihositom na Dunajskej ságe o multietnickom zázračnom meste Pressburg – Pozsony – Bratislava. Záujem o našu prácu prejavila aj STV, ktorá sa asi predsa len vymaňuje z nesvojprávnosti do verejnoprávnosti.

A čo nové knižné projekty?

- O dospelých ironicky vravím, že poznajú už len jednu knižku – vkladnú. Neraz ich viac zaujíma tekutá „liter(a)túra“... Deti sú však tabula rasa, čiže nepopísaná stránka. Túžia po rozprávke, po peknom slove. Ako povedal múdry Štefan Krčméry: „Pekné slovo čítaj nahlas!“ To je úlohou matiek – rozprávnic, ktoré by mali uspávať deti rozprávkou. „Rozprávka by nemala uspávať, ale prebúdzat dospelých,“ povedal zasa múdry básnik a filozof Milan Rúfus. To je úloha aj pre rozhlas a televíziu na Slovensku, ktoré by sa mali zasa ústretovo správať voči slovenským tvorcom, ktorých vypudili do vyhnanstva zabudnutia.

Bývate v bratislavskom Ružinove. Ako sa vám tu páči?

- Bývam v donedávna zázračne tichom Prievoze, v ktorom sú nádherné uličky, kde ešte vidieť fragmenty starej štvrte, ktorú som zažil, keď som sa v roku 1975 presťahoval do nového družstevného bytu v Starých záhradách. Aj v treťom tisícročí v záhradách trilujú drozdy a v letnom večere mi fučí pod balkónom rodina ježkov. Obzor mi však čoraz viac zatieňujú megalomanské developerské opachy. Zeleň, žiaľ, mizne... množia sa „hirošimské“ skelety a krátery... Neraz stojím na kraji kedysi vedľajšej cesty a nemôžem prejsť na druhú stranu... Aký prievozník ma prevezie cez plechovú ríavu? Túto čiernu víziu Ružinova však môžu zmeniť jeho občania. Môžu svojím hlasom privolať opäť tichý šepot ruží do svojej rovnomennej štvrte Ružinov.

Roman KALISKÝ-HRONSKÝ
Foto: autor

Matúš, drahý náš brat v Kristu, občan kniežatstva Slovenského, obyvateľ Bratislavy, mesta na Dunaji, sídla nám tak drahého!

Tvoj list sme dostali do vlastných rúk a bez cenzúry. Prišiel včas a veľmi nás potešil. Píšem „nás“, lebo Tvoj list sme čítali spolu s bratom Konštantínom-Cyriľom. Sme tu spolu u nášho Boha Otca Všemohúceho a spolu sa dívame na Vás, potomkov Slovénov, spolúčime s Vami, spolu trpneme a trpíme, čo sa s Vami udeje v treťom tisícročí, spolu sa aj tešíme, že ste ani za vyše tisíc rokov na nás nezabudli. Nesmierna radosť nás dojíma, že sme nesiali do piesku, ani do tvrdého kameňa, ale do úrodnej slovanskej zeme, ktorou sú Vaše duše. Tvoj list, Matúš, je bohatou žatvou Tvojej citlivej, plodnej duše, ktorá tak bohato zarodila, až sa nám z tej úrody oči zarosili, srdcia rozbúchali a mysle potešili. Žiada sa nám zo srdca pove-

-Cyriľom z Tvojho listu porozumeli. A čo ako sme nad ním meditovali i modlili sa, aby nám Pán Boh osvietil mysle, neprišli sme k inému názoru ako k tomu, že Ty, Matúš, si brat náš, síce vzdialený, ale napriek tomu bližší, ako mnohí iní z našich bratov, ktorí sa denne niekoľkokrát dotýkajú kríža i nášho rúcha, klaňajú sa našim obrazom a bezducho, nesústredene a neododane vyzývajú Boha i nás, apoštolov. Ty, brat náš vzdialený, neposlal si nám len list a v ňom vznešené, trochu ubolené slová, ale aj svoje srdce, svoju dušu, povedal si nám, čo sa deje na Zemi v krajinách slovanských, na Devíne, Velehrade, Nitre a Ochride či Chersone alebo v našom drahom, rodnom Solúne. Vieme, že si nám neupísal svoju dušu, ako mnohí upísali čertom – diablom, ako by ti to práve oni chceli vyčítať. Nám si sa práve preto stal zaujímavým. Najmä brat Konštantín-Cyriľ si veľmi cení nie tie slepo veriace duše, alebo

tieb a prikázaní, ale najmä spôsob života, a to spôsob neľahký, tvrdá práca a vytváranie raja na Zemi a pokoj v ľudskej duši, ktorý je jeho základom. Vedeli sme dobre, že raj na Zemi si môžu vytvoriť len ľudia dobrí, pokorní, citliví, vzdelaní a pracovití, oddaní službe nielen telu, sebe ako človeku, ale aj ľudstvu a svojmu národu. Šľachetná duša pomôže telu znášať bolesti, tomu telu, ktoré si musí v pote tváre dobývať chlieb svoj každodenný.

Úprimnosť za úprimnosť, brat Matúš! Obidvoch nás, mňa, Metoda i môjho brata Konštantína-Cyriľa, mrzí, že taký človek, ako si Ty, nie je celý náš. Tvoje pochybnosti by Ťa skôr oprávňovali nosiť meno Tomáš. Prečo sa tak málo ukazuješ medzi bratmi na Zemi v našich kresťanských chrámoch, prečo nedovoľíš, aby sa naši bratia mohli Tebou popýšiť, že si ich, že si jeden z nich, ktorý by za učenie Krista Pána vedel obetovať všetky slasti a radosti i strasti pozemského života a osobné záľuby, ktorý by sa vládal vzdať akéhokoľvek výsadného postavenia v spoločnosti a vedel si zapchať uši a nepočuť z jednej strany závišť a z druhej príkazy a odsudky. Naši bratia by Ťa radi videli nie psychicky ukrižovaného, ale vo viere prekrižovaného. Prepáč, Matúš, len čo som túto myšlienku napísal, brat Konštantín káravo zdvihol prst a riekol: „Brat môj Metod, zákonodarca prísny, neublížuj bratovi Matúšovi len preto, že je ešte vzdialený od nás, že ho vo veku rozvoja jeho mysle a vzdelania od nás a od Boha oddeľovali, že nás z neho doslova vyhánali pod príslym trestom. To, čo z nás a z Boha v ňom zostalo, je zásluha jeho matky, rodiny a dediny, v ktorej vyrastal. My nesmieme byť nehodnými, ako ten kňaz, ktorý celú Matúšovu rodinu urazil tým, že na Nový rok odmietol vysvätiť ich chudobný príbytok, lebo neboli v jeho strane, ale v strane jeho politického protivníka. Nezakríknime Matúša, človeka k nám kráčajúceho s nádejou, že pri nás nájde to, čo doteraz nenašiel, alebo v čom sa sklamal. Nedvíhajme káravý prst, aby sa ho nezfakol, neobrátil sa, nevrátil z cesty, na ktorú vykročil. Viš dobre, brat Metod, že keby sa vrátil, na druhom konci cesty by ho privítali s otvoreným náručím.“

Tak sme sa, brat Matúš, po už treťom dôkladnom čítaní Tvojho listu a ešte po dôkladnejšom uvážení rozhodli na niečo z neho odpovedať, k niečomu zaujať stanovisko aspoň sami pre seba, či aspoň vziať na vedomie, čo znamená, nechať si to v mysliach na ďalšie meditácie. Ďakujem Ti, brat Matúš, ďakujeme všetkým bratom a sestram, že ste si aj po tisícsto rokoch na nás spomenuli, že ste dúfali a skúšali môj hrob nájsť a kar mi vystrojiť. Vašou púťou na Velehrad ste nám vzdali vďaka a vysoko ohodnotili našu misiu na Veľkej Morave. Ešte raz ďakujeme. A vy, potomkovia Slovénov, Slováci a Moravania, najmä vy ďakujte Bohu, že ste prežili aj po našej smrti a vyhnali našich žiakov z Veľkej Moravy, ktorá potom zanikla, lebo ju ako obeť rozštvrtili, aby sa už nikdy nevyhnorila z hlbín Vašej slávnej histórie. Vy, Slovéni, ktorí sa teraz voláte Slováci, ste prežili s pomocou Božou a svojou vlastnou húževnatosťou. Žili ste a prežili v pokore, bázni osudu, biede a otrockej a poddanskej práci. Prežili ste v hodnostiach zradných, odrodilých veľmožov, v bojových šíkoch svojho dobyvateľa i v hodnostiach sluhov, najmä však roľníkov a remeselníkov a pastierov. Čím ďalej ste boli vzdialení od

Ladislav Ťažký

List svätého Metoda Matúšovi

dať, aj keď sa to už u Vás považuje za hanbu, „česť Tvojej práci na národa roli dedičnej“, preto namiesto toho tak po kresťansky vďaka vzdáme: „Pán Boh zaplať a žehnaj rukám Slovénov i myslím ich, ktoré vedeli a vládali bohato naplniť ich duševné sýpky.“

Brat Konštantín-Cyriľ mi radí, aby som sa veľmi nepúšťal do kázania, do šírenia nášho učenia. Ľudia na Zemi to vraj nemajú radi. A tiež preto nie, aby som proti Tebe nepopudil, neoživil hnevy a vášne tých ľudí studených srdc, ktorí by mohli v Tebe zmraziť, ba celkom spáliť city, ktoré prechovávaš k nám ako slovanským apoštolom a európskym kultúrnym vzdelancom, a neobvinili Ťa, že skrz úctu k nám šíriš tmárstvo, lebo tak vraj niektorí u Vás nazývajú naše svetlo a Svätého Otca, biskupa rímskeho, jedného z tých svätých otcov, z ktorých ne jeden dovolil aj nám ubližovať a vedome prikazoval, aby sa na nás zabudlo, aby naša liturgia bola vyhlásená za kacírstvo. Do Ríma však prišiel a na pápežský stolec zasadol brat Slovénov a až on vymohol na vatikánskom koncile a u celého kresťanského sveta naše uznanie a vyslovil vďaka za šírenie svetla ducha a slova Božieho nielen medzi Slovanmi, ale medzi národmi pol Európy i východnej Ázie.

Tvoj list, Matúš, v ktorom si ma nazval apoštolom slovanským, nám bol milý už aj preto, že si nám ho poslal Ty, Matúš, brat, ktorého na Zemi volajú veriacim ateistom. Tak sme to aspoň s bratom Konštantínom-

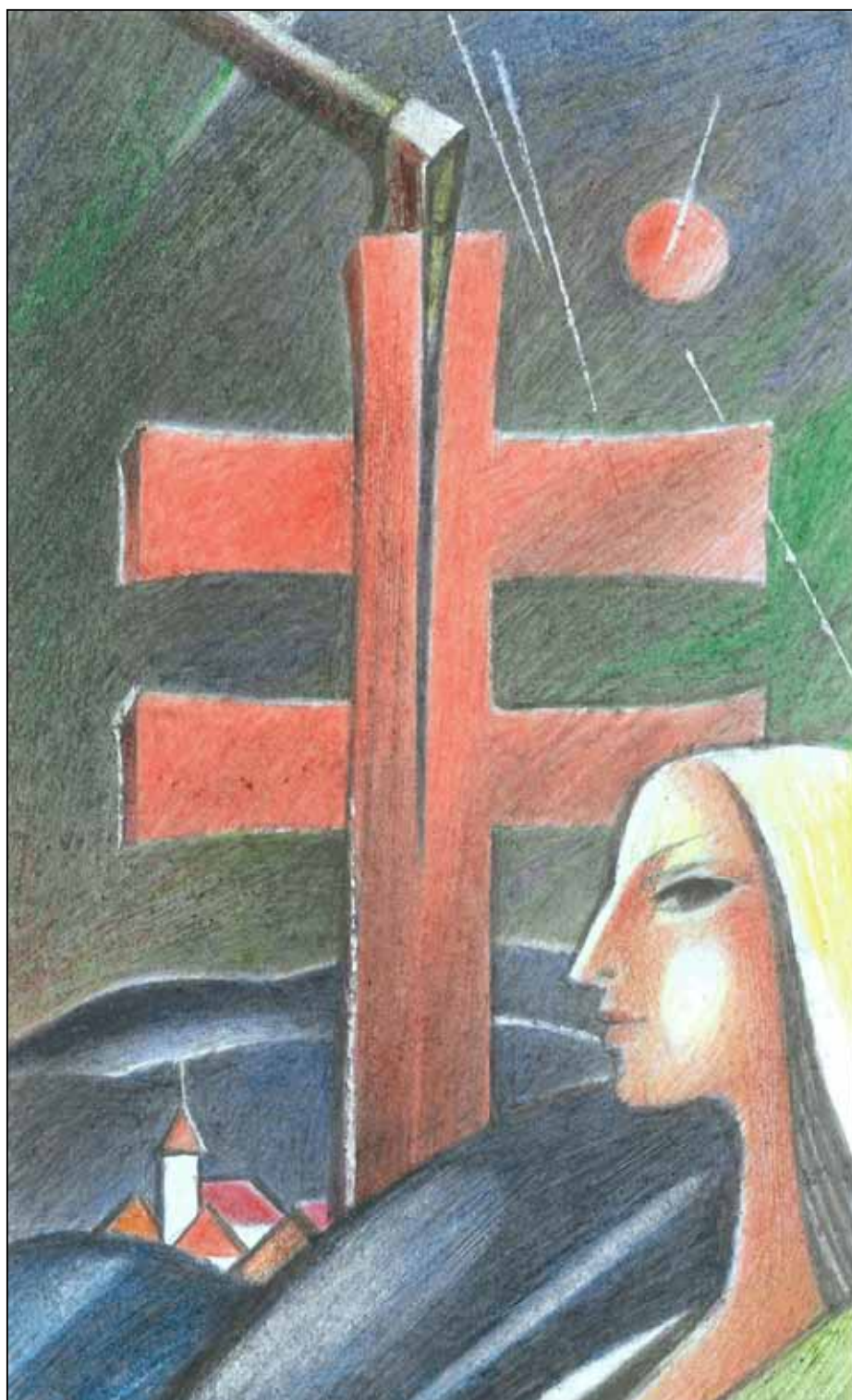
tváriace sa, že veria, ale duše hľadajúce, tie duše, ktoré k nám prichádzajú s otázkami, aby sa s nami zbližili nielen vierou, ale aj myšlienkami a skutkami. Veriť je ľahšie ako myslieť a nepokryto vyznávať, najťažšie je však konať. Vy tam dolu vo svojom kniežatstve, ktoré Slovenskou republikou voláte, to nazývate aktívnym súžitím i ekumenizmom, v politike mierovým spolunažívaním, aktívnym bojom za mier. Pre nás sú to slová čudné, dosť neznáme. Najmä ekumenizmus. Keď sme my žili, to slovo nám nebolo treba, lebo kresťania jedno boli.

Núž teda, brat Matúš, hneď na začiatku Ti hovoríme ako bratia bratovi, že Ťa za Tvoj hlbavý, podstatu viery a Boha hľadajúci, zmierlivý „ateizmus“ neodvrhujeme od seba, lebo je čistý, ľudský, dokonca prirodzený, bez zlomyseľnosti. Ty, brat Matúš, hoc nedokonalý a vyhavý človek, ktorý je spoločne ateista a z druhej polovice teista, držíš sa kresťanskej, to jest ľudskej zásady: „Kto do teba kameňom, ty doňho chleбом“. Žiješ na Zemi tak, ako človek má žiť: v láske. Ty naozaj miluješ bližného svojho a konáš preň dobro, znášaš kamene, ktoré dopadajú na Tvoju dušu, často s prekvapením dieťaťa, ktoré sa pýta: prečo, Bože? Urobil som snáď niečo zlé? Tvoja ranená duša odpúšťa a ty naďalej svojou činnosťou zveľaďuješ ľudského ducha. Súhlasíme s Tebou, Matúš. Veď podstatou nášho učenia, našej misie nebola len slepá viera, opakovanie modli-

prepychu a vlády a bohatstva, pracovali na poliach, lovili v lesoch, tým ťažšie ste v poníženosti znášali stratu Ríše, domoviny na rovinách, ktoré Vám dobyvační kočovníci vyplienili a nakoniec aj s národom ukradli. Potom tisíc rokov popierali, že ste žiadnu Ríšu, žiadnu domovinu nemali. Ale Vy ste si aspoň svoju i nám takú drahú, krásnu reč zachovali a v nej seba ako národ sveta predstavili. My, svedkovia Vašej slávnej a smutnej histórie vieme, že z Vás a z Vašej Ríše zostalo len torzo, avšak torzo neobyčajne krásne, ušľachtilé a životaschopné. Strom slovénkeho života nevyschol aj preto, že bol zalievany slzami, potom a krvou. Nevyschol ani strom národa Českého. Naopak, práve on po zániku Veľkej Moravy začal ožívať a zelenieť sa vo vlastnom kráľovstve. V jeho tieni podnes živorí stromček moravský, dvojča stromu slovénkeho. Obdivuhodne sa rozkošateľ strom poľský, ktorého korene sliezske a krakovské boli zapustené na území Veľkej Moravy. Žiaľ, smutné sú naše srdcia, oči naše zaslezené, naša myseľ znepokojená a svedomie naše plné výčitiek, lebo najzápadnejšia sadenička lužicko-srbského stromu sa po teutónskych búrkach už nezviechala, postupne chradla, vädla a začala vysychať. Teraz ju pohltilo germánske more a načas sa celá doň ponorila ako ľadovec do oceánu. Až po tisícich rokoch sa do Lužice dohnala strašná krvavá búrka a z germánskeho mora sa ako zázrak vynorili dve vetvičky, po búrke sa zazelene- li, boli ako ratolesť, ktorú Noemovi priniesla holubica. Žiaľ, sú to len dva lístky z vetvičiek, nie celý lužický strom. A tie dva lístky sú tiež len ozdobou nemeckého vavrínového venca, ktorý do neho vpletli dobyvační Prusi.

Keby náš list čítali ľudia, ktorým nepatrí, naši nepravníci, iste by sa čudovali, niektorí potešili a mnohí rozhorčili nad jeho obsahom. Ja Ťa však ubezpečujem, brat Matúš, že ja, Metod Solúnsky, a môj brat Konštantín, sme len slovanskí apoštoli, a nie slavianofilí, či dokonca panslávi. Nám sú všetci ľudia bratia a všetci otrokári, utlačatelia, uzurpátori, diktátori-nerovia, diabli na zemi, naši úhlavní nepriatelia. Ale, ako vieš, my kresťania sa aj za nich modlíme, aby sa obrátili a zmäkli ich srdcia. Áno, sme tu za to, ale my ten výsmech znášame v pokore a viere, že raz národy pochopia, že niet medzi nami vyvoleného národa okrem židovského. Aj ten vyvolený len bol. Ako môže byť vyvolený ten národ, ktorý ukrižoval Syna Božieho z rodu kráľovského a národa židovského? Príslušník národa je veľa, ale Človek, to je ešte viac. A chudobný nie je menej ako bohatý, zdierajúci skupáň, sluha je slobodnejší, ako pán, lebo je čistý, neťažia ho krivdy páchané na blížnom. Vidiš, brat Matúš, aj my, apoštoli Vaši, hoci sme od Vašej politiky zdanlivo vzdialení na nespočet svetelných rokov v neznáme, bez telesnej podoby, len s dušou histórie, viery a tisícstoročnej skúsenosti, predsa sa do nej z vôle Božej a k radosti Vašej sami dostávame. My, obzvlášť ja, Tvoju púť k môjmu „hrobu“ chápeme nielen ako úctu k našej misijnej práci, ale aj ako úctu k svojim predkom, medzi ktorými sme sa, hoc sme solúnski Gréci, zaradili aj my. Nebolo nám to zatažko, veď sme vyrástli medzi balkánskymi Slovanmi.

Spolu s bratom Konštantínom-Cyriľom Ti radieme, statočne znášaj ťarchu tejto náklonnosti k nám a nášmu dielu, obrň sa proti jedovatým šípm, ktoré budú na Teba vystreľovať diablom posadnutí bojovníci. Budú ich

na Teba vystreľovať hneď po zverejnení Tvojho listu mne a môjho listu Tebe. Počkajú len, kým sa narovnáš, len čo Tvoja hlava bude prečnievať nad hlavami ich chránencov. Keď obrátia k Tebe svoje tváre, láskavo sa im prihovor a oni nebudú schopní natiahnuť tetivu luku, ich jedovaté šípy zostanú v kožených puzdrách ako bezcenné drevka, súce len na ohnisk v kozube, pri ktorom sa bude zimou triasť sám Lucifer. Nedaj sa ukrižovať, ale ani sám sa neupáľ! Nedovoľ vyhnáť z Veľkej Moravy knieža nitrianske a nech Ti ani na um nezide, aby si opustil svoju vlasť dobrovoľne. Ja som si svoj hrob na Veľkej Morave zaslúžil a zaslúžiš si aj Ty na Slovensku!

Pytaš sa, brat Matúš, čo robíš máš? Nič nové Ti ani ja, ani brat Konštantín-Cyriľ, neporadíme, len to, čo Kristus radil nám a všetkým kresťanom: „Daj cisárovi, čo je cisárovo, a Bohu, čo je Božie.“ Nepo-

važuj tieto slová ako radu na kompromis, ale ako nevyhnutnosť. Cieľom našej misie nebolo bojovať proti Rastislavovi, Svätoplukovi či Kocelovi, ani nie proti Vichingovi a Frankom. Naopak, my sme prišli na Veľkú Moravu bojovať za nich a o nich, prišli sme bez meča, s Písmom a literami Vašej reči, s Vaším písmom, prichádzali sme s modlitbami a s učením. A v tom učení bola aj morálka a právo i priateľstvo nášho cisára k Veľkej Morave. Prišli sme k Rastislavovi ako jeho dar Boží, jeho priateľská ruka, ako dar, o ktorý prosilo Vaše knieža Rastislav. Škoda, že sa ho po niekoľkých rokoch kráľ Svätopluk zriekol a znehodnotil ho. Vieme, prečo to urobil. Ten dar mu omíňal svedomie, obsekával jeho morálku a navyše plnil želanie mocnejšieho, franského kráľa.

(Pokračovanie v ďalšom čísle)
Ilustrácia: Štúdio-dd

Potopa na parkovisku

Parkovisko pri Martinskom cintoríne nepatrí Ružinovu

Dlho diskutovaným ružinovským problémom sa stalo parkovisko vedľa Martinského cintorína pri Ivánskej ceste. To sa totiž stalo jediným možným výjazdom z jednosmernej Meteorovej ulice. Vodiči sa už dlhodobo sťažujú na jeho dezolátny stav. Parkovisko je plné výtlkov a keď prší, ostáva zatopené.

Zatopené parkovisko pri Ivánskej ceste.

„Máme tu malé kúpalisko. Pomaly by sme mohli začať vyberať vstupné za člnkovanie alebo plávanie, keby mal niekto záujem,“ sťažoval sa jeden z vodičov, ktorý na parkovisku necháva svoje auto. „Je to strašné, pod tou kopou vody je totiž veľký výtlk. Ja síce viem, kde presne je, tak ho obchádzam, ale ten,

kto tadiaľto nechodí často doľvi a môže si veľmi škaredo pokaziť auto,“ pridáva sa druhý vodič.

Generálna oprava nebude

Vodiči na parkovisku i tí, ktorí sa ozvali na ružinovskom webe, sa obracajú na Miestny úrad Ružinov so žiadosťou

o kompletnú rekonštrukciu parkoviska. Odpoveď miestneho úradu je však zamietavá. Pozemok pod parkoviskom nie je v jeho vlastníctve ani v správe, a tak má „zviazané ruky.“ „Generálna oprava povrchu parkoviska patrí do kapitálových výdavkov, ktoré zabezpečuje mestská časť len na pozemkoch vo vlastníctve magistrátu, pričom musia byť zverené do správy mestskej časti, alebo na pozemkoch mestskej časti. Generálne opravy na pozemku, ktorý nevlastní, nemôže mestská časť vykonávať išlo by o neoprávnené nakladanie s finančnými prostriedkami,“ vyjadril sa Jozef Kováč z MÚ. A tak sa môžu občania obrátiť so svojou sťažnosťou na majiteľa pozemku. Tým je zhodou okolností meštčan Jozef Kováč. Pozemok pod parkoviskom mu pripadol v rámci reštitúcie. Parkovisko na ňom už bolo. Súčasný majiteľ sa k problému vyjadril: „Všetko je v štádiu rokovania. Komunikujeme s mestskou

časťou a hľadáme spoločný spôsob riešenia.“

Nové parkovisko

Podľa informácií z miestneho úradu na pozemku parkoviska by mal v budúcnosti vyrásť obytný dom. Súčasný parkovací miesta sa nahradia novými, ktoré sa vytvoria na stavbe. Zároveň mestská časť dáva majiteľovi úlohu vyriešiť dopravnú situáciu v danej lokalite. „Budeme sa snažiť zaviazať investora, aby zariadil zvlášť pravé odbočovanie z ulice Maximiliána Hella doprava na Trnavskú – smer letisko. Rovnako budeme žiadať, aby nové parkovisko vyúsťovalo „v hrdle“ Jesennej ulice,“ povedal Jozef Kováč z mestskeho úradu. Dočasným riešením potopy na parkovisku je oprava uličných vpustí, ktoré spôsobili hromadenie vody vo východe z parkoviska. Mestská časť ich dala vyčistiť a opraviť, aby pri ďalších návalových dažďoch predišla novému zatopeniu parkoviska.

Zuzana TIŇOVÁ
Foto: ms

Leto a kúpanie v Ružinove

Kvalita vody kúpalísk je dobrá

So stúpajúcou ortuťou na teplomeri rastie aj prirodzená letná a pre mladších i prázdninová atmosféra. K tej nepochybne patrí kúpanie. V Ružinove sú na to ideálne podmienky. Regionálny úrad verejného zdravotníctva už vykonal základné kontroly kvality vody na prírodných aj umelých kúpaliskách.

Ružinovské sú v poriadku: „Všetky kúpaliská boli rozhodnutiami nášho úradu uvedené do prevádzky na základe zhodnotenia pripravenosti a výsledkov laboratórnych rozborov vzoriek odobratých vôd,“ potvrdzuje Katarína Nosálová, hovorkyňa Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ).

Bazénové kúpanie

Najmä rodiny s deťmi už dlhé roky oceňujú kúpalisko Delfín v Ružovej doline. Jeho poloha je dopravne veľmi dobrá. Blízke spojenie s trolejbusom aj autobusom, parkovisko a neďaleký park zabezpečujú dobrú dostupnosť a príjemné prostredie. Jeho kapacita je 2 000 ľudí. Kúpalisko ponúka viaceré služby. Najväčším lákadlom je veľký plavecký bazén. Nechýba ani menší bazén pre deti, či bazén s atrak-

ciami, kde je aj obľúbený vodný „hríbik“ či šmykľavka.

Prírodné kúpanie

Zlaté piesky, ako bývalé bagrovisko, sú obľúbenou destináciou Bratislavčanov, ale i turistov z okolitých krajín, ktorí trávia voľné chvíle kempovaním. Zlaté piesky sú dostatočne veľké, aby si každý zvolil svoju alternatívu kúpania, ktorá mu najviac vyhovuje. Najobľúbenejšou časťou je areál STARZ-u, tzv. platená strana. Sú tu bufety, stánky, trávnatá plocha a tobogany. Prírodnejšie kúpanie je na odľahlom brehu, ktorý už nie je udržiavaný. Ružinovská samospráva tento breh na vlastné náklady vyčistila zhruba pred mesiacom. Nechýba ani strana pre rybárov či záhradkárov v neďalekej chatkovej oblasti. Kúpalisko Delfín aj jazero Zlaté piesky majú dobrú kvalitu

V Ružinove už funguje aj kúpalisko Delfín.

vody. „Čo sa týka kúpaliska Zlaté piesky - voda je vhodná na kúpanie. Kúpalisko Delfín je tiež pripravené a vhodné na kúpanie,“ hovorí K. Nosálová. Zároveň ľudia uisťuje, že RÚVZ robí kontroly

kvality vody každé dva týždne v závislosti od počasia a plánovaného harmonogramu odberu vzoriek vôd.

(zt)

Foto: www.bratislava.sk

Na Slovensku sme volili nový parlament

Nadpolovičná účasť voličov v Ružinove

21

SLOVENSKO - REFLEXIE

Už od minulého roka v nás zaznieval otáznik, čo sa zmení po parlamentných voľbách, ktoré sme absolvovali 12. júna. Kládli sme si otázky, či vláda Roberta Fica bude pokračovať v pôvodnej zostave, či v pozmenenej, alebo dôjde k úplnej zmene. V čase uzávierky tohto čísla Ružinovského ECHA výsledok rokovaní stredo-pravých strán nebol známy, ale už sa dalo predpokladať, že vládu zostaví štvorica strán SDKÚ-DS, SaS, KDH a Most-HÍD. Teda Slovensko po štyroch rokoch opäť obracia smer zľava doprava. Či to bola zmena k lepšiemu, posúdime až o štyri roky.

Posledné štyri roky ukazovali, že Slováci, alebo lepšie povedané občania Slovenskej republiky, strácajú záujem o verejný život. Všetkých politikov sme začali hádzať do jedného vreca s tým, že všetci si len prílepšujú a my to nijako zmeniť nemôžeme. Júnové parlamentné voľby síce rekordnú voličskú účasť nezaznamenali, ale aspoň zastavili trend jej postupného znižovania.

Účasť prekvapila

Dnes je jasné, že takmer polovica voličov sa volieb do Národnej rady SR nezúčastnila. Škoda, pretože ak niekto nevolí, zbytočne bude potom nadávať na demokraticky zvolených zástup-

Podme trochu ku štatistike. Vo voľbách 12. júna mohlo voliť 4 362 369 voličov. Toľko ich bolo zapísaných v zoznamoch. Na voľbách sa zúčastnilo 2 566 779 občanov starších ako 18 rokov, čo znamená účasť 58,83 percenta. Analytici pred voľbami čakali pôvodne podstatne nižšie číslo. Účasť voličov pozitívne prekvapila a to aj v porovnaní s parlamentnými voľbami v roku 2006, keď prišlo k volebným urnám 54,67 percenta voličov, čo bolo presne 2 335 917.

V Ružinove aj prezident

Najvyššia volebná účasť bola v Bratislavskom kraji, kde prišlo voliť 338 945 voličov, čo predsta-

ných okrskov, do ktorých mohlo prísť hlasovať 97 490 voličov, z ktorých prišlo voliť 62 356, čo znamená 63,96-percentnú účasť. Do obvodu Bratislava II sa zahrnuli mestské časti Ružinov, Vrakuňa a Podunajské Biskupice. V mestskej časti Ružinov bolo zriadených spolu 70 volebných okrskov. Voliť prišlo vyše 42 000 voličov, čo je viac ako 66-percentná účasť. Počet platných hlasov však zaregistrovali presne 41 702. „Účasť bola vyššia ako v iných voľbách. Bola som prekvapená. Nápor voličov bol už od rána,“ uviedla pre TV Ružinov Ž. Susedková z volebnej komisie na Základnej škole (ZŠ) Mierová. „Bolo to iné. Chodili voliť mladí, rodiny s malými deťmi. Účasť je uspokojivá,“ dodala M. Turčeková z komisie na ZŠ Nevädzovej. V každom zo 70 ružinovských okrskov prekročila účasť nadpolovičnú väčšinu. Nadpriemerná účasť bola v okrsku 24, kde prekročila 90-percentnú hranicu. „Nebolo to výsledkom len aktívnych voličov z tejto lokality. Oksok sa nachádzal na základnej škole Nevädzová. Bol prvý na prízemí pri vstupe do objektu a preto tam odvolili voliči s voličskými preukazmi,“ vysvetlila E. Kučerová z orga-

nia som sa zúčastnil charitatívnej jazdy Cyklisti deťom z Nitry do Ružinova. Bolo to podujatie, na ktorom sa zbierala finančná podpora pre deti s onkologickými ochoreniami na Slovensku i v Čechách. Po príchode, som sa hneď ponáhlal voliť. Vždy chodím voliť,“ vysvetlil svoj netradičný odev starosta. Parlamentné voľby potvrdili, že na Slovensku má jasnú dominanciu súčasná najsilnejšia politická strana Smer-SD. Jej koalíční partneri však zlyhali. SNS sa prepadla viac ako o polovicu a LS-HZDS sa ani nedostala do parlamentu. Aj keď zisk Smeru-SD narástol, na vytvorenie novej vlády to strane Roberta Fica nestačilo. Na Slovensku sa teda po štyroch rokoch jasne blíži zmena pri politickom kormidle.

Bratislava volila inak ako na celom Slovensku. Podľa výsledkov parlamentných volieb je najsilnejšou politickou stranou v Bratislave SDKÚ-DS, ktorú volilo 70 872, čo je 29,45 percenta. Za ňou nasleduje Smer-SD, ktorý vo voľbách podporilo 57 304 voličov, čo predstavuje 23,81 percenta. Za nimi nasleduje na tretej pozícii strana Sloboda a solidarita so ziskom 43 416

Obec	Počet platných hlasov spolu	Platné hlasy (počet/podiel)									
Ružinov		EDS	Únia	SRK	Paliho	Kapurková	SaS	SDL	SMK - MKP	LS - HZDS	
Hlasy	41 702	68	413	9	253		7 238	672	267	1 290	
%		0,16	0,99	0,02	0,6		17,35	1,61	0,64	3,09	
	KSS	SNS	ND	ZRS	KDH	LSNS	SDKÚ - DS	AZEN	SMER	MOST - HÍD	
Hlasy	152	1 420	114	14	3 591	209	12 369	42	10 293	3 288	
%	0,36	3,4	0,27	0,03	8,61	0,5	29,66	0,1	24,68	7,88	

cov ľudu. Zbytočne bude nadávať, ako neplnia jeho predstavy o fungovaní štátu, alebo vlastné predvolebné sľuby. Neúčastou na voľbách sa takmer polovica voličov vzdala účasti na rozhodovaní o budúcom smerovaní našej krajiny. Ak teda na niekoho môže v prípade neúčasti na voľbách niekto nadávať, tak jedine na seba. Pretože z ponuky osemnástich strán sa dalo vybrať. Možno nie celkom ideálne, ale dalo. Ak už naozaj sa nám nepáčil program, či predstaviteľia žiadnej strany, tak minimálne z recesie sa dal dať voličský hlas recesistickéj Paliho Kapurkovej.

vuje až 62,9-percentnú účasť. Viac ako 60 percent voličov prišlo voliť aj v Trenčianskom, Nitrianskom a Žilinskom kraji. Naopak, najmenej voličov volilo v Košickom kraji, kde bola účasť 54,25 percenta. V Bratislavskom volebnom obvode prišlo odovzdať svoj hlas niekto z politickej strane 242 895 voličov z 380 392, čo predstavuje 63,85-percentnú volebnú účasť. V samotnej Bratislave bola najvyššia účasť v okrese Bratislava I., kde dosiahla úroveň 66,57 percenta. Najnižšia bola v okrese Bratislava V., kde prišlo voliť presne 61 percent voličov. V druhom bratislavskom okrese bolo 107 voleb-

nizačného odboru ružinovského úradu. Tradičným voličom našej mestskej časti je aj prezident SR Ivan Gašparovič, ktorý volil spolu s manželkou na škole na Jelačičovej ulici. „Chcem, aby voľby dopadli tak, aby pomohli Slovensku. Veľmi si vážim všetkých občanov, ktorí boli voliť,“ uviedol tesne po odovzdaní svojej obálky do volebnej urny slovenský prezident. Voľby v Ružinove sa udiali pokojne, bez vážnejších problémov.

V novembri opäť

Netradične prišiel voliť aj starosta Ružinova Slavomír Drozd v cyklistickom odeve. „Dopolud-

hlasov (18,04 %). Štvorkou v Bratislave je strana Bélu Bugára Most-HÍD, za ktorú hlasovalo 20 291 obyvateľov hlavného mesta, čo znamená 8,43-percentný podiel. Na piate miesto sa prepadlo KDH, ktoré podporilo 19 724 voličov (8,19 %).

O necelých päť mesiacov pôjdeme k volebným urnám znovu. V novembri by sme mali vyskladať nové zloženie mestských a miestnych zastupiteľstiev. Zároveň budeme voliť starostu našej mestskej časti Ružinov i primátora mesta.

Radovan PAVLÍK
Tabuľka: Štatistický úrad SR

Letenka do krajiny úsmevov

Kamila Kanková vydala už šiestu zo svojich leteniek

Kamila Kay Strelka Kanková, slovenská spisovateľka a podnikateľka, ktorá pred štyridsiatimi rokmi opustila rodnú krajinu a pred vtedajším vládnyim režimom utiekla až za oceán. Po páde železnej opony ju však túžba po domovine priviedla späť na Slovensko. O svoje pocity z úteku i návratu, spomienky na život v Amerike, ale i reflexie zo súčasnosti sa delí v sérii kníh, Leteniek... Zatiaľ poslednú z nich, Letenku úsmevov pokrstila práve v Ružinove. Ako inak, veď Kamila Kay Strelka Kanková bola a je Ružinovčanka.

Kniha Letenka úsmevov je knihou plnou stretnutí. Na jej napísanie spisovateľku inšpirovali ohlasy jej čitateľov. Po úspešnej sérii Leteniek jej totiž prichádzalo viacero listov, z ktorých mnohé sa premenili aj na stretnutia tvárou v tvár. Tie zanechali v autorky toľké emócie a dojmy, že ju priviedli k napísaniu v poradí šiestej Letenky. „Je to vlastne taká moja vďačnosť mojim čitateľom. Moje knihy sa im páčia a poslali mi veľké množstvo listov. A takých krásnych listov...“ prezradila.

Starosta krstným otcom

Letenka úsmevov vyšla vo vydavateľstve Elvíry Chadimovej, blízkej priateľke Kamily Kay Strelky Kankovej. „Tá kniha je naozaj copy rightom Kamilinej povahy. Čestné slovo, je plná úsmevov a pozitívnej energie,“ povedala o nej. „Kniha je mozaikou nezabudnuteľných stretnutí slovenskej spisovateľky – americkej podnikateľky Kamily Kay Strelky Kankovej s ľuďmi dobrej vôle. Je bohatá na srdečné objatia, naplnená oceánom nekonečnej lásky, uvitá pestrými kvetinami úsmevov, ktorú autorky venovali jej vďa-

Slovenská spisovateľka a podnikateľka Kamila Kanková.

ni čitatelia,“ uvádza oficiálna obálka knihy. Krstnými rodičmi novej knihy sa stali dvaja ľudia, a to autorkina dcéra a plukovníčka amerického letectva Eva Jenkins a ružinovský starosta Slavomír Drozd. Táto kombinácia však nie je náhodná. „Nejde iba o lásku a vzťah k literatúre, prípadne nejaké pokrvné putá. Krstní rodičia majú viesť. Moja dcéra ako plukovníčka musí vedieť viesť svojich podriadených, mať za nich zodpovednosť. A ružinovský starosta je starostom

mestskej časti, v ktorej bývam. Tiež ju musí viesť. Takže krstní rodičia mojej knihy sú vodcovské osobnosti, ktoré budú viesť aj moju knihu,“ zdôvodnila svoj výber spisovateľka. „Pani Kamila ma oslovila svojou vitálnosťou, ambíciami a prirodzeným humorom. Túto ponuku som veľmi rád prijal,“ priznal sa ružinovský starosta a čerstvý „krstný otec“ knihy. „Mama veľmi pekne píše. A čím viac píše, tým krajšie a lepšie to je. Ľudia na túto knihu veľmi čakali, tak myslím,

že bude mať úspech.“ Povedala krstná mama a autorkina dcéra Eva Jenkins.

Príbehy o živote

Hoci Kamila Kay Strelka Kanková prekypuje vitalitou, predsa len je z nej už bábica. Jej vnučka Katka, ktorá žije s rodinou v Amerike, však pokračuje v jej šľapajach a sama píše malé poviedky. „Sú to také príbehy, o tom ako sa mám, čo som robila, čo budem robiť a tak. Aby o mne vedela, keď sa vidíme menej,“ povedala spisovateľka, ktorá začala svoje knihy písať po návrate domov. Ako prvú vydala Letenku do Raja. Nasledovali ďalšie, a to do sveta, minulosti, Bratislavy a za hviezdami. Letenka úsmevov je v poradí šiesta a hoci autorka vždy hovorí o „poslednej knihe“, nevylučuje, že pero a papier „zavesila na klinec.“ „Po každom krste si poviem, že už nie. Že toto je naozaj posledná kniha, ktorú som vydala. Ale potom opäť príde niečo, čo ma inšpiruje a posunie k písaniu ďalšej a ďalšej,“ dodala na záver autorka.

Zuzana TIŇOVÁ

Foto: archív

CD Príchody odchodov už pokrstené!

Krstným otcom celého albumu sa stal Miro Širán

Album Príchody odchodov z produkcie Róberta Pospíša a Martina Sillaya už oficiálne uzrel svetlo sveta. Pôvodne mal vyjsť už začiatkom tohto roka, avšak po neplánovanom zdržaní sa začal oficiálne distribuovať až na jar.

Hudobníci ho pokrstili v jednom z bratislavských barov, a to bielym vínom. Krstným otcom celého albumu sa stal Miro Širán, u ktorého aj celé CD nahrávali.

Gitarista z Ružinova

Len tak si písal, Mladí, Parí či Ten hotel patrili nám... To je iba zlomok piesní, ktoré na CD Príchody odchodov počuť. Celý album obsahuje 14 pesničiek, z čoho jedna je tzv. skrytá, takže ju na oficiálnom zozname songov nenájdete. Ide o autorské piesne, pričom pod texty sa podpísal spevák Róbert Pospíš. Zároveň sa na albume predstavil aj ako klavirista, hoci sa hre na tomto hudobnom nástroji ne-

venuje dlho. Zvuk gitary má na starosti Martin Sillay, ktorý vyrastal a stále žije v Ružinove. Ruku k dielu priložili aj hudobní hostia. V piesni Paríž, ktorá je ako jediná čisto hudobná, sa predstavil saxofonista Nikolaj Nikitin. Ide o veľmi intímnu pieseň, v ktorej Paríž naozaj „počuť“. V duete s Róbertom Pospišom počuť hlas spisovateľky Diany Mašlejovej. V poslednej piesni rovnomennej s albumom hosťoval Juraj Bieličik, a to hrou na bicie.

Príchody odchodov nie je prvým albumom z produkcie hudobníkov. Pred dvomi rokmi sa s kapelou Peoples, víťazom autorskej súťaže Coca Cola Popstar, podpísali pod ich debuto-

Album Príchody odchodov.

vé CD. Kapela sa však medziasom rozpadla, a tak si tento – doslova vlastný – album veľmi vážia. „Som veľmi rád, že ten album vyšiel, je to po tom

všetkom krásny pocit,“ povedal Martin Sillay. Spevák Róbert Pospíš ho doplnil: „Ten album, aj celý jeho názov, vyjadruje určitý kolobeh, ktorý v živote je. Asi to každý pozná. Niečo sa začne, niečo sa skončí. My sme to zažili tiež, a preto sme veľmi radi, že sa podarilo album vydať a dúfam, že ľudom sa bude páčiť.“

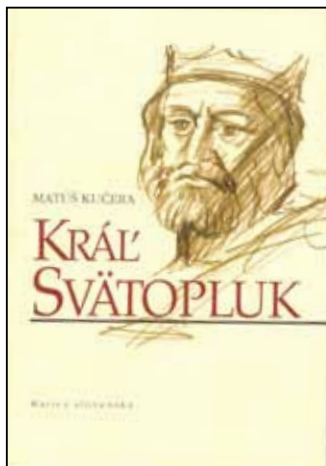
Kompaktný album

Album by sa dal definovať ako kompaktný so silnou hudbou i silnými textmi. Speváci v blízkom čase plánujú aj turné spojené s čitateľskými večerami.

Zuzana TIŇOVÁ

Foto: archív

Profesor Matúš Kučera ako historik i ako spisovateľ neustále vzbudzuje svojou tvorivou činnosťou pozornosť širokej verejnosti. Nedávno sa mu to podarilo myšlienkou, ktorou podnietil slovenské umelecké i politické kruhy k činu, aký už dávnejšie časť verejnosti očakávala. Tým činom bola jeho výzva – Svätopluk na hrad! Výzva našla pochopenie u predstaviteľov vlády i NR SR a 6. júna tohto roku na Bratislavskom hrade bola slávnostne odhalená jazdecká socha Svätopluka, ktorej autorom je Ján Kulich. Iba pár dní po odhalení monументu sa udiala aj slávnostná prezentácia knihy Matúša Kučeru *Kráľ Svätopluk*.

Niektorí historici, a najmä nepoučení novinári si myslia, že práve oni môžu určovať,

koho treba vybrať ako posla a zakladateľa štátnosti, koho možno označiť za tvorca národa a jeho kultúry. Je to fatálny omyl. Len ten sa dostane na piedestál národnej úcty, koho si vyberie sám národ. A národ si už dávno vo svojich povestiach, rozprávkach, obrazoch i piesňach vybral Svätopluka, napriek jeho kontroverznosti. Tú pripomenuli pred inštaláciou sochy viacerí, ktorým nevoňalo, že Slováci sa zmohli na sochu, ktorá symbolicky pripomína, že nie sme nijaký „mladý národ“. Veľkomoravská tradícia, vzhľadom na svoju tragickosť a neopakovateľnosť, je jedinou kontinuálnou tradíciou v celom

dlhom historickom živote Slovákov. Odkúšali to dejiny a je to prasto tak.

Profesor Kučera hovorí: „Chcel som napísať knihu pre širokú čitateľskú verejnosť, ktorá však v ničom neopomenie historický kritikizmus a prameň... Napísať históriu celistvú, históriu každodenného života, teda toho života, v ktorom sa Svätopluk pohyboval, žil, víťazil i prehrával... Tak akosi sa mi javí aj socha, ku ktorej pridávam svoje historické rozmýšľanie a úvahy.“ Súčasťou knihy je aj obsiahla obrazová výbava, zvyšujúca výpovednú hodnotu publikácie.

(rkh)

Provokačný názov konfrontuje minulosť a prítomnosť

Totalita, moja láska – to je dosť zvláštny názov nového románu prozaika a dramatika Mikuláša Kočana. Jeho predchádzajúci román *Diabol* (2005) vzbudil zaslúženú pozornosť, preto čitateľ právom očakával, že autor opäť príde s výrazným literárnym počinom. A stalo sa. Ak v predchádzajúcej knihe M. Kočan, žijúci v Podunajských Biskupiciach, situoval dej na východ Slovenska, z tohto prostredia sa ako rodák z Humenného neodpúšťa ani v novej knihe. Rámec príbehu tvorí pomaturitné stretnutie abiturientov, ktorí skúšku dospelosti skladali v uvoľnených a nádejami presýtených rokoch odmäku, konkrétne v roku 1964. Všetko sa

zdalo na lepšej ceste do prijateľnej budúcnosti, no dnes sa bývalí spolužiaci musia obzerať za odžitými rokmi s vedomím, že štvrtstoročie dospelosti prežili v komunistickej totalite a dve desaťročia v akejsi čudnej, chaotickej zmiešanine proklamovanej demokracie a bezbrehej anarchie. V kontexte pripomienky vlastnej mladosti a zmarených nádejí po dvoch prevratoch v rokoch 1968 a 1989 si podľa názvu knihy niekto vari aj pomyslí, že čerství dôchodcovia pri víne staromilsky spomínajú, že „za totáča bolo všetko lepšie“, ale nie je to tak. Autor názvom zámerne provokuje, no v texte bez pátosu pripomenie paradoxy doby: „Vzorný miništrant a vzor-

ný pionier, v školskej duši sa to nebilo, Boh a Lenin si v nej nažívali v absolútnej zhode, rovnakú nádej ujať sa mali Božie prikázania i odkazy vodcu svetového proletariátu.“ Veď aj nápisy na múroch po invázii z roku 1968 kdektoľvek na našom území hlásali: „Lenin, zobuď sa! Brežnev sa zbláznii!“

Hlavná postava románu, Milan Vadaš si na stretnutí pripomenie svoju stredoškolskú lásku Annu Mihaľovú, ktorú vo svojom rodisku aj stretne. Je jasné, že roky sa podpísali na každom z nich, veď už sú obaja starými rodičmi. Nič to však neuberie sile spomienok. Tie sa ozvú aj pri pohľade na spolužiakov, mnohých zničených

bývalým režimom, iných zavrnutých novým zriadením. Pri pohľade do minulosti, ale aj do prítomnosti okolo seba, Milan Vadaš hovorí: „S minulosťou sa môže rozlúčiť iba prázdny človek. To zlé, ak to bolo naozaj zlé, ťa bude strašiť až do smrti, ani oko za oko, zub za zub ti nepomôže. A toho pekného sa predsa nezriekneš. Aj to, čo ešte len urobíš, pribudne na tvojej minulosť. Aj keby sa režim menil každý deň, novú kôpku nezačneš. Pamäť nepustí. Isteže, s tou vlastnou sa dá dohodnúť. Ale medzi nami, priateľmi, bohvieaká vyhliadka do budúcnosti to nie je.“

(rkh)

Reportážna freska o raji a pekle na Zemi

Novinár a cestovateľ Ivan Janko (1977) prešiel v priebehu trinástich rokov osemdesiat krajín na piatich kontinentoch. Prvá cestopisná kniha s názvom *Na cestách* mu vyšla v roku 2002. V tom roku pracoval v Anglicku ako záhradník, dokončoval štúdium na bratislavskej FTVŠ a čakal, kedy vyjde jeho knižný debut. Odvtedy prešlo pár rokov, Ivan precestoval takmer celý svet a svoje reportáže uverejňoval v rôznych periodikách. Do povedomia širšej verejnosti sa zapísal ako jeden z mála slovenských žurnalistov, ktorý nám podal pravdivý obraz katastrofy po zemetrasení na karibskom ostrove Haiti. Dostalo sa mu publicity v médiách, mal aj vý-

stavu fotografií a na rozdiel od knižného debutu, druhá kniha sa po jeho návrate z pekla dostala na trh podstatne rýchlejšie.

Kniha vo svojej prvej polovici zaujme čitateľa farebným rozprávaním o cestách autora po Írsku (na bicykli), s cestovateľom prejdeme naprieč Austráliou, dozvieme sa mnohé zo zákulisia olympiády v Pekingu v roku 2008, zažijeme dobrodružnú Západnú Saharu a svojské Maroko. Finále je venované situácii na Haiti zo začiatku toho roka (ozaj je to len tak nedávno?), kam sa autor vybral s podporou svojho zamestnávateľa v istom denníku. Každá kapitola je doplnená sú-

borom reportážnych fotografií. „Nemusím, ale je to výzva,“ povedal Ivan svojej mame, keď

jej oznamoval, kam sa chystá. Rodina a najmä matka má pri jeho nebezpečných pracovných výletoch pochopiteľné obavy. Autor k tomu hovorí: „Ak sa má čosi stať, tak sa to udeje, nech ste, kde ste. S balením sa nikdy dlho nezdržiam. Na Haiti som predpokladal chaos a čím menej vecí so sebou vláčim, tým lepšie. Jediná nevyhnutnosť je spacák. Zopár tričiek, poriadna pevná obuv na pohyb po ruinách a ešte šatka na tvár. Na letisku mi pracovníčka bezpečnosti položila otázku: „Asi nejdete na dovolenku?“ – „Nie, letím na Haiti,“ odpovedal som...

(rkh)

Mama v súkromí, aj na obrazovke

Michaela Čobejová: Nie som nijaká úspešná, ani výnimočná herečka

Hoci sa pokúša svoju ženskosť zakryť miernou iróniou, dokáže stvárniť nežnú, milú a starostlivú matku úplne presvedčivo. Takú ju na obrazovkách televízie môžu vídať diváci v jednom z najsledovanejších pôvodných seriálov **Ordinácia v ružovej záhrade**. Krátko pred nakrúcaním druhej série tohto seriálu sa blysla aj ako bravúrna tanečnica v šou **Let's Dance**, z ktorej vyšla ako absolútna kráľovná. Popritom nezanedbávala ani svoje permanentné účinkovanie na javisku Slovenského národného divadla, kde pôsobí už osemnásť sezón. Všetky doteraz spomenuté úlohy však v poslednom čase zatienila dominantná rola, ktorú jej priniesol súkromný život. Po osemnástich rokoch sa stala znova matkou dcéry Táničky. Herečka a producentka **MICHAELA ČOBEJOVÁ (1970)**, ktorej priatelia nepovedia inak ako Miška.

Svoju prvú dcéru Ivanku ste priviedli na svet ešte počas vysokoškolských štúdií. Nejedna herečka by uprednostnila umeleckú kariéru pred úlohou matky. Poľahky ste zvládli štúdium aj starostlivosť o dieťa?

- Nevieam, či to bolo poľahky alebo poľahky. Bola som vtedy vo štvrtom ročníku Vysokej školy múzických umení, takže okrem študentských povinností mi pribudli aj tie materské. Nemala som veľmi čas nad tým uvažovať, ale dnes viem, že to bolo najkrajšie obdobie v mojom živote.

Vnímate veľký rozdiel medzi svojim vtedajším prístupom k výchove Ivanky a malej Táne?

- Ja deti nevychovávam. Iba rozmaznávam. Nemám rada moralizujúci prístup. Deti vedia všetko z pozorovania dospelých a môžete si hovoriť, čo chcete.

Neprejavuje dcéra Ivana záujem o herectvo?

- Nie. Ona vie, že na to nemá povahu. Herec musí byť veľmi disciplinovaný a niekedy tvrdý. To by som nikdy mojim dcéram nepriala.

Ako ste vy dávali v detstve najavo, že chcete byť dramatickou umelkyňou?

- Prišlo to tak nejako spontánne. Keď som mala deväť rokov, prijali ma do Detskej dramatickej rozhlasovej družiny. Zahrala som si tam veľa pekných postáv, najmä v rozhlasových hrách pre deti. No a potom to išlo nejako automaticky. Nikdy som neuvažovala na tým, že by som mohla robiť niečo iné. No predsa len, keby ma vtedy nevzali na VŠMU, šla by som na Filozofickú fakultu a pokúsila by som sa študovať jazyky.

Študovali ste herectvo nielen na bratislavskej VŠMU, ale aj na Akadémii umení vo Viedni. Mala viedenská škola vyššiu úroveň ako tá naša?

- Odtedy je už tak dávno, že na podrobnosti som zabudla. V tom čase však bola bratislavská VŠMU na oveľa vyššej úrovni. V treťom ročníku sme tuná robili oveľa viac a náročnejšie

Herečka tvrdí, že svoje deti nevychováva, ale rozmaznáva.

etudy, aj herecké kreácie, ako tam. Preto som na viedenskej akadémii neostala. Neskôr som to aj trochu oľutovala.

V rodnej Trnave ste mali divadlo. Nechceli ste sa po skončení štúdia vrátiť tam?

- Medzičasom sme sa s rodičmi presťahovali. V Bratislave bývam od deviatich rokov, čiže na Trnavu si veľmi nepamätám. Ešte počas štúdia na vysokej škole som dostala ponuku aj do trnavského i do prešovského divadla. No osud rozhodol inak.

Splnil sa nástupom do Činohry Slovenského národného divadla v Bratislave váš herecký sen, a nikdy ste nemali tendencie Národné divadlo opustiť?

- Ani som len nespívala, že by som sa mohla dostať do Národného divadla. A keď som tam už bola, ani mi nenapadlo, že by som mohla odísť. Vidíte, a pred štyrmi rokmi som odtiaľ odišla.

Postáv, ktoré ste stvárnilí počas dvadsiatich divadelných sezón na pôde Národného divadla, bolo neúrekom. Vyskytla sa aj taká, ktorú ste prijali s nevôľou?

- V Slovenskom národnom divadle som bola zamestnaná iba štrnásť rokov. Ale spolu aj s obdobím počas študijných rokov i neskôr, keď som robila na zmluvu, som tam účinkovala dvadsať divadelných sezón. Nie, že by som prijímala roly s nevôľou, skôr

som tam už nemohla vydržať, a tak som odišla.

Ktorá z toho množstva divadelných úloh vám bola, či stále je, mimoriadne blízka?

- Brala som to profesionálne, takže som sa snažila prijať za svoju takmer každú. No najbližšia práca pre mňa je tá, ktorú si vymyslím sama. Vtedy sa cítim naozaj slobodne.

Slovenskí filmári vám tiež ponúkli viacero príležitostí. Zahrali ste si Pavlínku v celovečernom hranom filme sfilmovanej knihy Milky Zimkovej Pásla kone na betóne. Bola to jedna z vašich prvých úloh pre kiná?

- Vy ma preceňujete. Nie som nijaká úspešná, ani výnimočná herečka. Myslím si dokonca, že možno v inom povolání by som bola šťastnejšia. Som introvert, rodinne založená, plachá, veriacca. Samé mínus. Ešte som aj povrchná, a aby som dobre zahrala svoju predpísanú rolu, musím sa pekne sústrediť. Tá Pavlínka bola náhoda, nemohli nikoho iného zohnať.

Krátko po nežnej revolúcii ste sa pustili do vydávania Divadelných novín. Ako dopadlo vaše úsilie?

- Zle, ale nabrala som skúsenosti, a teraz môžem čokoľvek vydávať, keby som chcela.

Vyskúšali ste si aj povolanie producenta. Bvalo vás zháňať peniaze na realizáciu divadel-

ného predstavenia či dokumentárneho filmu k 80. výročiu vzniku SND?

- Tak to ma teda vrcholne nebavilo, ale mala som taký pocit, že musím byť aktívna.

Zopár rokov ste zaznamenali akoby útlm na televíznej obrazovke, v poslednom čase sa idú o vás potrhávať. Čím to asi je?

- Vôbec sa o mňa nejdú potrhávať. Zase až taká bieda s hercami na Slovensku nie je. Našťastie sa teraz rozbehli televízne seriály.

Ste veľmi bystrá a energická, rýchlo reagujete na podnety. Nemáte kvôli týmto vlastnostiam občas konflikty?

- Či som bystrá neviem, ale prchká som určite. Náš charakter je náš osud. Nechcem mať konflikty, ale niektorých ľudí iritujem.

Hovoríte o sebe, že ste cieľavedomá, zásadová a vytrvalá. Dokáže byť blízkec trpezlivý?

- Nevieam, neverím na povahu podľa znamenia, to by bolo príliš jednoduché. Tie tri vlastnosti, ktoré ste spomenuli, sú len kvapkou v mori tých ostatných. Charakterizovala by som sa asi tak, že som veľa ľudí v jednom. Niekedy sa čudujem, čo tam vnútri vo mne je. Pravda však je, že mám betónové zásady, z ktorých len tak nepopustím.

Manžel Ivan je nábytkársky dizajnér. Máte šance presadiť svoj názor pri úpravách interiéru vo vašom rodinnom dome?

- Prečo by som to robila. Ivan má vkus a nábytkovú firmu, takže je to vybavené.

Bývate vo vilke na Liptovskej ulici. Stihate udržiavať 5-izbový dom i veľkú záhradu popri množstve materských a pracovných povinnosti?

- Zatiaľ áno. Milujem poriadok a každého tým obťažujem. Najradšej kosím trávu, ale odkedy sa narodila malá, trávu nechávam dorásť do výšky, ako sa jej chce. Uprednostňujem iné priority.

Anna SLÁVIKOVÁ
Foto: R. HOMOLA

Na vlnách fantázie 2010

25

FOTOREPORTÁŽ

Pohľad z vrtuľníka na Štrkovecké jazero, kde sa konala súťaž Na vlnách fantázie 2010.

Víťazné plavidlo Stroskotanci postavili prevozskí hasiči. Druhé skončilo Labutie jazero od Reného z Ružinova.

Tankisti a pes doplávali tiež.

Hodnotiaci porota: zľava starosta Ružinova Slavomír Drozd, starosta Petržalky Milan Ftáčnik, prednostka miestneho úradu Alena Kaňková a riaditeľ RŠK Miroslav Kozáčík.

Piráti súťažili aj minulý rok. A doplávali opäť.

Ludí prišlo neúrekom. Zabávali sa dobre.

Svoje umenie akrobacie predviedli aj vodné skútre podporované spoločnosťou DAREX.

Starosta Ružinova s víťazným tímom prevozských hasičov-dobrovoľníkov.

Foto: Ján LUKY, Miro SABOVČÍK, Alžbeta TRUBAČOVÁ

Odvážni vlastníci bytov sa súdia aj za iných

Funkčný vzťah medzi správcovskou spoločnosťou a vlastními bytov je ojedinelý

Vyúčtovanie nákladov spojených s užívaním bytu a jeho správou za predchádzajúci rok je pre vlastníkov bytov informáciou o hospodárení ich bytového domu. Tak, ako to vyplýva zo zákona, správcovské spoločnosti a spoločenstvá vlastníkov bytov ich vlastníkom bytov (ďalej vlastníci) doručili do 31. mája. Nedoplatok vo vyúčtovaniach motivuje vlastníkov k aktivite, aby sa začali o hospodárenie v ich dome zaujímať. O problémoch so spravovaním bytových domov sme sa porozprávali s PhDr. Janou Miklovičovou zo Združenia občianskej sebaobrany.

Dva roky ste v rámci spotrebiteľskej poradne v Ružinove poskytovali spotrebiteľom rady k ich problémom. Týkali sa aj problémov s užívaním správcovskej služby?

- Prakticky všetky podnety spotrebiteľov boli sťažnosťami na službu poskytovanú správcovskými spoločnosťami.

Aké na to máte vysvetlenie, nie je predsa možné, aby všetci správcovia boli nekorektní, či priam nezodpovední...

- Odpoveď na túto otázku nie je jednoduchá, pretože nespojnosť vlastníkov so službou správcovskej spoločnosti sa začína práve u nich. Inými slovami – správca si môže dovoliť iba to, na čom sa s vlastními bytov domov dohodli v zmluve o výkone správy, ktorá vychádza zo zákona č. 182/1993 Z. z. a jednotlivých noviel. Zmluva určuje povinnosti len správcovi, a zdá sa, že to v praxi robí problém. Konkrétne tým myslím základnú povinnosť vlastníkov bytov, ktorou je účasť na schôdzkach vlastníkov bytov. Je to nepísaná a vlastne jediná povinnosť vlastníkov. Účasť na schôdzkach prezentuje záujem o spoločné rozhodovanie o hospodárení, na ktorom sa podieľajú všetci vlastníci. V praxi je skôr výnimkou, že sa na schôdzkach zide nadpolovičná väčšina vlastníkov. Bežná ale je aj skutočnosť, že schôdze sa zvrhnú na nekultivovaný výmenu názorov, mnohí vlastníci odídu, no a potom racionálne rokovanie a prijatie uznesení potrebných na spravovanie domu je nemožné. Ak tento stav pretrváva roky, čo platí pre mnohé bytové domy, potom nie je pod kontrolou účtovanie nákladov na ne. Paradoxné je, že si to v bytových domoch uvedomuje iba niekoľko jednotlivcov, ktorí sa stávajú nežiaducimi a to tak v očiach spoluvlastníkov, ako aj pre niektorých správcov.

Podľa toho sa dá usudzovať, že vlastníkom bytov chýba právne vedomie a zodpovednosť za vlastný majetok, čo je nepochopiteľné. A preto sa pýtam: ako je to možné?

- Pomenovali ste to presne. Príčin tohto javu je veľa, sústredím sa na najzákladnejšie. Mno-

Jana Miklovičová.

ho vlastníkov, seniorov, nepochopilo fenomén – vlastníctvo bytu úzko súvisí s vlastníctvom bytového domu – čiže ich hospodárenie sú spojené nádoby. Inými slovami – len nezodpovedný človek nemá pod kontrolou vlastné peniaze. Toto obzvlášť platí pre bývalé nájomné domy, v ktorých sa o všetko starali bývalé bytové podniky. V družstevných domoch je o niečo lepšie situácia, keďže tam existovalo spoluvlastníctvo prostredníctvom členského vkladu a bola istá organizačná štruktúra pre samosprávne spravovanie. Ďalším problémom je neochota osvojiť si isté schopnosti z právnej a ekonomickej problematiky. Jednotlivé právne normy sú k dispozícii verejnosti, pri prijatí noviel ich prezentujú printové aj elektronické médiá, skutočne stačí mať iba záujem. Zdôrazňujem, že vo vlastnom záujme a pre vlastný ošoh. Sú vlastníci, ktorí nemajú kapacitu porozumieť niektorým odborným veciam, ale aj to sa dá pri dobrej vôli preklenúť.

Zákon stanovuje v bytových domoch funkciu zástupcu vlastníka bytov. Nie je to dostatočný inštitút aktivity vlastníkov?

- V dikcii zákona určite áno, lenže prax je iná. V mnohých bytových domoch absentuje alebo nie je na potrebnej úrovni zástupca vlastníkov bytov. Ide

o dosť nepopulárnu funkciu, ktorá okrem odborných vedomostí, organizačných zručností je náročná aj na čas. Ale ako to už na Slovensku chodí, je to aj stres, pretože pre vlastníkov neochotných sa podriať spoločnému hospodáreniu a spolunažívaniu sa stáva nepriateľnou osobou. No a robiť dobrovoľnícku funkciu pre spoločnú vec za cenu konfliktov si asi každý rozmyslí. Upozorňujem však, že keď v domoch nie je zabezpečený funkčný výkon zástupcu vlastníkov bytov, nečudo, že nastávajú disproporcie vo výdavkoch súvisiacich so spravovaním objektu, konkrétne s čerpaním peňazí vlastníkov. V mnohých bytových domoch majú permanentné nedoplatky v ročných vyúčtovaniach a ako som už povedala, prekáža to iba niektorým jednotlivcom. Môžu sa sťažovať a reklamovať aj ako jednotlivci – spotrebiteľia – ale to pre budúcnosť hospodárenia v danom dome prakticky nič nerieši.

Dospeli sme ku kľúču, ktorý zabezpečuje optimálne hospodárenie v bytovom dome – a to korektná správcovská spoločnosť – zručný a schopný zástupca vlastníkov bytov a uvedomelí vlastníci bytov. Stretli ste sa s tým v praxi?

- Áno, i keď sú to skôr výnimky. Poznám niekoľko bytových

domov, kde to funguje. Žiaľ, oveľa viac domov je v nedôsledne kontrolovanom stave hospodárenia. Zástupcu vlastníkov bytov nahrádzajú vchodoví dôvernici. Tí zo zákona nemajú žiadnu právomoc a kompetencie, prenos informácií k vlastníkom je chaotický. Správcovia takýchto bytových domov majú čiastočne voľnú ruku a podľa podnetov spotrebiteľov – vlastníkov bytov – sa zistilo, že to aj využívajú, vlastne zneužívajú. Niektoré podnety sú už aj vo forme žalôb na súde, ktoré podali uvedomelí vlastníci bytov. Osobne ich nazývam aj statočnými a odvážnymi v prospech tých, ktorí o to nemajú záujem.

Problematika spravovania bytových domov je zložitá, zdá sa, že sme sa jej dotkli len okrajovo.

Čo by ste dodali na záver?

- Ak Ružinovčania bývajúci v bytových domoch budú mať záujem, môžeme sa k tejto problematike vrátiť v niektorom budúcom čísle Ružinovského ECHA. Nadviazali by sme tak na aktivitu z minulých rokov keď sme formulovali myšlienku „zdravý a informovaný Ružinovčan je vzdelaný spotrebiteľ“. A aby sme nezostali len pri myšlienke, ponúkame čitateľom možnosť odpovedať na otázku: Od kedy nadobudla účinnosť novela č. 80, zákona č. 182/1993 Z. z? Zo správnych odpovedí vyberáme 5 výhercov, ktorých odmeníme taškou spoločnosti Walmart, s piatimi výrobkami, ktoré majú prispieť k edukačnej kampani na zlepšenie stavu imunity občanov. Okrem výživového ImunAktivu je tam aj pedometer, lopta, hygienický gél na ruky a podobne. Je totiž dokázané, že imunitný systém je regulátorom zdravia. Aby sa udržal v optimálnom stave, treba ho posilňovať nielen zdravou stravou, ale aj telesnou aktivitou a vitamínmi a stopovými prvkami. Výhercovia budú mať možnosť urobiť niečo pre svoj imunitný systém. Odpovede očakávame v schránke s označením Spotrebiteľská poradňa vo vestibule MÚ alebo e-mailom na sebaobrana@hotmail.

(ms)

Foto: archív

Správna investícia do vzdelania

Problémy s učením vznikajú vždy na začiatku samého štúdia

Pred dverami je čas prázdnin, ktorý môžu vaše deti využiť kombináciou letných aktivít s dobehnutím vecí, ktoré im v škole robili starosti a zastavovali ich.

Kedy a prečo vznikajú poruchy učenia? (M.N.)

- Problémy s učením vznikajú vždy na začiatku samého štúdia. Buď dieťa nerozumie prečo vôbec študovať, napriek tomu, že mu to vysvetľujete, nemá vlastnú skúsenosť, nemá žiadne spojenie s tým ako to využiť vo svojom živote. Alebo neporozumelo niečomu z učebnej látky a v učení pokračovalo bez toho, aby sa k nepochopenej časti vrátilo a doštudovalo ju a tak mohlo na ňu nadviazať a pokračovať ďalej bez nejasných medzier. Čím skôr zbadáte a uvedomíte si, že dieťa má nejaký problém a viete mu pomôcť, tým lepšie. Potom, ako príde dieťa do školy, sa na neho začnú valiť nové slová, s ktorými sa dovtedy nestretlo. Ako napríklad písmeno, samohláska, spoluhláska, slabika, slovo, veta, ... Neporozumie tomu, prestane ho to baviť a tak sa pridávajú problémy s vyrušovaním na hodinách a poznámky. Koho by predsa bavilo ticho sedieť a počúvať učiteľa, keď nevie o čom hovorí? Na druhom stupni sa situácia spravidla ešte zhorší. No príčina je jednoduchá – neporozumenie!

V ktorom veku možno odhaliť problémy s učením? Je potrebné rozoznať ich čo najskôr? (J.R.)

- Problémy s učením sa dajú rozpoznať už v predškolskom veku. Ak ste dobrý pozorovateľ, všimnete si, že dieťa je nepozorné, niektoré činnosti ho nebavia, je nesústreďený.

Ale pozor – činnosti, ktoré chce robiť, tie ho bavia, a vie sa dokonale sústreďiť a robí ich s radosťou. Dovtedy, pokiaľ mu to ide a ono napreduje. V okamihu, keď sa mu prestane dariť a ono nedostane takú pomoc, aby zasa napredovalo a darilo sa mu, prestane sa sústreďovať, je netrpezlivý a nechce už ďalej pokračovať. Ako dlho vydržíte vy pri nejakej činnosti, pri ktorej sa vám nedarí a nie ste úspešní? No a ďalším problémom môže byť to, aké je dieťa tvorivé. Ak nie je dieťa od útleho detstva vedené k nejakej tvorivej činnosti a je zvyknuté skôr pozerieť televíziu, je preň ťažké, v 1. ročníku, si zvyknúť byť aktívnym a tvorivým. Pod tvorivou činnosťou mám na mysli rôzne aktivity ako napríklad, zbieranie kamienkov, ktoré potom spoločne maľujeme, hry v piesku, kreslenie rôznymi technikami, sadenie, vyrábanie rôznych vecí z papiera, spoločné čítanie, prechádzky v prírode spojené s hrami zameranými na poznávanie vecí okolo seba a mnoho ďalších.

V dnešnej dobe sa veľmi často zaoberáme otázkou, kam investovať naše peniaze, aby sme o ne neprišli, alebo aby sa nám viac zhodnotili. Je jedna osvedčená investícia, na ktorú akosi zabúdame. Je to investícia vložená do vzdelania.

Bezplatné prednášky každý prvý štvrtok v mesiaci o 17.30 hodine u nás v Štúdiom centre Basic (www.centrumbasic.sk). Srdečne vás pozývam.

Zlatica SCHMIDTOVÁ, Štúdijské centrum Basic

Stredisko environmentálnej výchovy pri MČ Bratislava – Ružinov organizuje pre deti vo veku 8 – 15 rokov denný tábor s fotografickým zameraním

Termín: 26. – 30. júl 2010

Miesto: Spoločenský dom Prievoz, Kaštieľska 30

Program:

8.00 – 12.30

- výlety do prírody v blízkom okolí – fotografovanie v teréne (krajina, architektúra, štruktúra,...),
- fotografovanie výtvarných objektov
- inscenovaná fotografia

12.30 – 13.00

- obed v pizzerii SD Prievoz

13.00 – 16.00

- úprava fotografií v počítačovom programe, tvorba fotoprezentácií
- inštalácia záverečnej výstavy fotografií
- spoločenské a pohybové hry, výtvarné aktivity,...

Info a prihlášky:

0905/578 460, sadilekova@gmail.com

Dobry štart do budúcnosti

Metódu vyučovania vyvinula britská lingvistka

Anglický jazyk dnes patrí medzi najrozšírenejšie a najpoužívanejšie jazyky sveta. Je potrebná nielen pri cestovaní, ale samozrejme aj už aj v práci. Nebolo by skvelé, ak by sme sa ju spontánne a bez námahy naučili už v ranom detstve? V staršom veku by sme už len - podľa hesla „Čo sa v mladosti naučíš, na starobu akoby si našiel!“ zbierali plody prirodzeného učenia.

Čas sa už, bohužiaľ, vrátiť nedá, ale svojim deťom ľahšiu budúcnosť pripraviť môžete. Najjednoduchšou a najprirodzenejšou cestou učenia cudzej reči je princíp materinského jazyka. Podľa tohto princípu fungujú aj kurzy detskej angličtiny Helen Doron Early English, ktoré sú dostupné aj v mestskej časti Ružinov.

Túto metódu vyvinula britská lingvistka a učiteľka Helen Doron a už 25 rokov sa teší veľkej popularite v mnohých neanglicky hovoriacich krajinách. S výsledkom neustále sa zlepšujúceho procesu výučby sú spokojné však najmä po anglicky hovoriace detičky a tínedžeri.

Kurzy Helen Doron sú určené deťom od 3 mesiacov do 14 rokov a sú vždy prispôbené veku dieťaťa. Lekcie sa uskutočňujú v malých skupinkách jedenkrát do týždňa. U tých najmenších sa pomocou spoločných cvičení s rodičmi rozvíjajú dôležité emocionálne, poznávacie, zmyslové a telesné danosti. Učiteľka komunikuje s deťmi výhradne v anglickom jazyku. Názorom deťom približuje predmety, respektíve činnosti, o ktorých hovorí, aj keď jej deti sprvoti nerozumejú. Do vyučovacieho procesu sú aktívne zapájaní aj rodičia dieťaťa. Ich podpora pre dieťa veľmi podstatná. Na vyučovacej hodine musia skákať, behať, počítať, tieskať ako ich malí potomkovia. Nie každému je to príjemné. „*Sám som bol prekvapený, ako sa mám ako otec zapájať do detských hier. Nečakal som to. Žena ma na to nepripravila a keď som ju zastupoval, najskôr som neveril, čo mám všetko robiť a čo robia aj ostatní rodičia. Samozrejme, zapojil som sa. Synovi to evidentne pomohlo,*“ uviedol pre Ružinovské ECHO jeden z rodičov.

Viac o úspešnej metóde sa dozviete na www.helendoron.sk.

(red)

Škola so srdcom - Škola pre teba.

Súkromná základná škola,

Ružová dolina 29, Bratislava -Ružinov,

otvára triedy

5. až 9.ročníka,

prednostne pre deti

so špecifickými vývinovými poruchami učenia (dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia).

Kontakt: 0910/941494, 0903/468345

www.detieuroпы.sk

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA – RUŽINOV

organizuje pre ružinovských dôchodcov – seniorov
KLIMATICKO-OZDRAVOVACÍ POBYT

v prímorskom letovisku PUNTA

U M A G C H O R V Á T S K O

Umag patrí k miestam s neobyčajne dobrými klimatickými podmienkami stvorenými na rekreáciu, šport a ozdravovacie pobyty. Pláže a pešie zóny pri pobreží sú upravené, more a čistý vzduch bez škodlivých alergénov a smogu.

Ubytovanie je zabezpečené v letovisku Punta v depandansoch Park hotela Sol Umag (asi 1 km vzdialené od centra mesta Umag) v 2-lôžkových izbách so sociálnym zariadením. Strava formou plnej penzie 3 x denne. Morské pláže sú kamenisté a štrkové. Pobyt je určený nepracujúcim dôchodcom – seniorom, s trvalým bydliskom v MČ Bratislava – Ružinov. Program je zameraný na oddych, relaxáciu a pobyt pri mori. Je možnosť zúčastniť sa aj fakultatívnych výletov, na vlastné náklady. Cena pobytu zahŕňa ubytovanie, plnú penziu, poistenie, pobytovú taxu a dopravu. Účastník hradí len účastnícky poplatok a ostatné náklady znáša mestská časť.

Účastnícky poplatok na osobu je 200,- €

Termíny:

- I. turnus: 11. 9. 2010 – 18. 9. 2010
- II. turnus: 18. 9. 2010 – 25. 9. 2010

Prihlasovanie:

od 9. augusta 2010 na Miestnom úrade, na Mierovej ul. č. 21, Bratislava – Ružinov na referáte sociálnej politiky, na prízemí, číslo dverí 10.

Pri prihlasovaní je potrebné predložiť platný pas, občiansky preukaz, potvrdenie o dôchodku na nahliadnutie a európsky preukaz zdravotného poistenia, ktorý si vybavíte vo Vašej zdravotnej poisťovni.

Počet miest je obmedzený.

Informácie:

O pobyte a prihlasovaní sa môžete informovať na tel. č.: 02/48284285 – J. Morgošová

Výrok: Pittakos	OKREM (NÁR.)	4. ČASŤ TAJNÍČKY	VYNÁLEZCA ŽIAROVKY	ABER, JOH NED, BODO KERB, OPOL RAHA	OPOJIL ALKOHO- LOM	OKOLO (BÁS.)	LEKÁRSKA SLUŽBA (SKR.)	JEDNOTKA ELEKTR. PRÚDU	EUKALYP- TUS	POVZDYCH	INDIÁNSKA ZBRAŇ		3. ČASŤ TAJNÍČKY	UZÁVER POTRUBIA
NA KTOROM MIESTE				PODVIEDOL								LEKÁRSKA KOMORA (SKR.)		
POKOLENIE				5. ČASŤ TAJNÍČKY								ŠPANIEL- SKÝ ČLEN		
				SLOVEN- SKÁ RIEKA								ROZUM		
PREBRAL K ŽIVOTU							EČV PIEŠŤAN			OSTROVNÝ ŠTÁT				
							ZLÝ SEN			ALEBO (NEM.)				
LITURGICKÁ KNIHA						CIEĽ					JEMNÝ ZMETÁK			
						PÍSACIA POTREBA					KORALOVÝ OSTROV			
	EGYPTSKÝ BOH MIESIACA				ÚTLAK							EČV PEZINKA		
	BYTOŠŤ				VÁŽENSKÁ MIESTNOSŤ							ŽLTOKVETÁ BYLINA		
UKAZO- VACIE ZÁMENO				LISTNATÝ STROM				POVAHA						
				NÁKRES KRAJINY				NÁDOBKA NA NALIE- VANIE						
VYSOKÁ ŠKOLA (SKR.)			ZISŤOVAĽ DĽŽKU						ROMANA (DOM.)					ZBAVIL FUNKCIE
			GIT						ARALSKÉ JAZERO					
NEODIŠLO							HLAS SOMÁRA			POVRAZ				
							PASTIER OVIEC			UNITED NATIONS (SKR.)				
PLOŠINA NA NAKLA- DANIE						NAOZAJ					ANGLICKÉ MUŽ. MENO			
						POSADIL SA					PREDPLA- TITEL			
	PRED- LOŽKA	EKONOMIC. AGENTÚRA			ROVNÍKOVÁ OBLASŤ						EČV ZVOLENA			
		ELIPSA			ZLÚČENINA BÓRU						PREDSTAV. KLÁŠTORA			
POLOVICA				DAVAL DO OBALU						DRUH PRVOKA				
				BALKÁNSKE JEDLO						REVOLVER				
OLYMPIJ- SKÝ VÝBOR			ZN. FOTO- APARÁTOV						UDIERAL NOHOU					
			ZN. MO- LYBDÉNU						ZNAČKA PALÁDIA					
2. ČASŤ TAJNÍČKY								NORÍ						
								DOOKOLA						
HLINÍKOVÁ FÓLIA							LETOM SA VZDIALIL							
							AKVARIJNÁ RYBKÁ							
	OKRASNÁ RASTLINA	VZÁČNE DREVO	ZNAČKA HLINÍKA			PODMIEN. SPOJKA			EČ TRENČÚN			SKUPINY VČIEL	PRIATEĽ AMISOV	UMELECKÉ DIELO
			INDICKÉ PLATIDLO			JUHOSLOV. VÍNO			PRODUKT VČIEL					
HVIEZDA V SÚHVEZDÍ PEGAS					NADOBA PRI STUDNI					LOMCUJ				
					SEVERSKÉ MUŽ. MENO					HLAS ŽABY				
ŤAVÍ PLÁŠŤ				OHOROK							PRACÍ PRÁŠOK			
				RUSKÝ VELTOK							PRIMÁT			
1. ČASŤ TAJNÍČKY														
ŽENSKÉ MENO								HUDOBNÁ SKUPINA						

Jaroslav Halák: Hviezda hokejového neba

S hokejom začínal na ružinovskom „zimáku“

Brankárska hviezda, ktorej meno pozná nielen Slovensko, ale aj celé zámorie, odchovanec ružinovského ľadu a rodák z Bratislavy má za sebou úspešnú sezónu. 25-ročného Jaroslava Haláka netreba špeciálne predstavovať. V drese Montreal Canadiens odohral v súčasnosti už uplynulú sezónu z postu brankárskej jednotky s množstvom kvalitných zápasov. Skvelými výkonmi tak upriamil pozornosť trénerov, hráčov, ale aj davy fanúšikov na svoju osobu. Ako profesionálneho hráča poznajú Haláka nielen nadšenci hokeja. Z nasledujúcich riadkov sa však o našom obrovskom talente dozviete niečo viac, a možno aj tak trochu z iného súdka, ako len z toho športového.

Jaroslav Halák.

Na korčuľiach sa učil stáť už od útleho detstva. Hokejových predchodcov v rodine nemá, a tak o to viac bolo pre rodičov prekvapenie, že si ich syn vysníval byť brankárom. Podpora z domu bola samozrejماً vec. Nikdy nebol nútený, a sám sa v pubertálnom veku postupne na ľade kryštalizoval. V zápasoch čoraz častejšie odkrýval svoj talent a veľké odhodlanie. Ako on sám hovorí, na časy v Ružinove spomína veľmi rád. Dokonca, keď je pár týždňov v roku na Slovensku, nezabudne zaví-

tať aj na zimný štadión Vladimíra Dzurillu.

Odchovanec HK Ružinov

„Vždy sa človek musí prispôbiť životu v meste, v ktorom žije,“ hovorí Jaro. S prispôbivosťou problém teda nemá. Od roku 2006, odkedy v Montreale začal hrať a žiť, si zvykol. Vo veľkom meste Kanady prevancoval dovtedajšie hviezdy, a teraz ich miesto zaujal on. Na otázku čo to pre neho znamená, Jaro odpovedal veľmi skromne: „Nepovedal by som, že som niekoho

prevancoval“. Pred časom, keď mal jeho domovský klub Montreal Canadiens šancu vyhrať vytúžený Stanley cup, fanúšikovia šokovali prerobenou pesničkou od americkej speváčky Lady Gaga, v ktorej použili Halákovu meno. Počas zápasu začali spievať a tým povzbudzovať Jara, aby pomohol dostať Stanleyho pohár naspäť do Montrealu. „Veľmi mi to prekypilo,“ opisuje Halák prvotný pocit, keď sa počul v prerobenej verzii pesničky Bad romance. Spev davu fanúšikov v montrealskej aréne si na

internete v priebehu pár dní vy počuli tisíce zvedavcov z celého sveta.

Ťažká sezóna bola v plnom prúde. „Vtedy je najdôležitejšie dobre sa vždy vyspať,“ rozpráva Halák.

Jaro poverčivý nie je. Pred zápasom ani počas neho nedodržiava špeciálne rituály. Neverí ani amuletom. „Jediný rituál, ktorý mám je, že si dobre pospím pred každým zápasom,“ zdôraznil dôležitosť spánku Jaro.

V tíme si s ostatnými hráčmi rozumie. „Všetci sme tu pre jeden dôvod a ťaháme za jeden povraz, vychádzame dobre,“ hovorí Halák. O rivalite medzi jednotlivými hráčmi teda nie je reč.

Hokej nie je priorita

Mnohí krúčia hlavami, ako dokáže Halák zachovať chladnú hlavu v takých vypätých situáciách, ku ktorým počas jednotlivých zápasov dochádza. Je to o povahe, sile osobnosti, alebo to prežíva sám v sebe a navonok nedá nič najavo? „Myslím si, že je to o povahe, pretože hokej je len hra a v živote sú dôležitejšie veci,“ vysvetľuje Jaro.

Ako každý hráč, aj Jaro obetoval hokeju všetko. Okrem radosť z hry, ho spoznávajú ľudia na ulici, pýtajú si podpisy, fotia sa s ním. Hráčom z NHL sa stávajú rôzne kuriózne situácie. Často sa dostanú do momentu, ktorý sa stane nezabudnuteľným. Jaro prezradil, že také niečo sa mu ešte neprihodilo. „Zatiaľ sa mi s fanúškami nič nezabudnuteľné nestalo,“ dodáva.

Milovníkov tímu Montreal Canadiens zaskočila informácia o výmene ich obľúbeného brankára za dvoch útočníkov do klubu St. Louis Blues. Haláka tak po niekoľkotýždňovom oddychu čaká sťahovanie do St. Louis. „Nezáleží na tom, kde človek je,“ hovorí Jaro.

Kým však prezlečie dres, víťa určite aj domov, do Bratislavy. Plány po dlhej sezóne sú teda jasné. „V prvom rade si potrebujem oddýchnuť a popripade ísť niekam na dovolenku,“ uzatvára.

Lucia PALŠOVIČOVÁ
Foto: TASR

Na vlnách fantázie

Opäť jedno vydarené podujatie na Štrkovci

RUŽINOV – Koncom júna patrilo Štrkovecké jazero netradičným bezmotorovým plavidlám. Ružinovský športový klub v spolupráci s mestskou časťou Ružinov zorganizovali 4. obnovený ročník príťažlivej súťaže Na vlnách fantázie 2010. Ružinovskí pamätníci si určite spomenú na súťaž takýchto plavidiel ešte z čias hlbokého socializmu.

Plavidlá netrpezlivo čakajú na štartovacej línii.

Aj tento rok prilákalo podujatie tisíce návštevníkov, ktorí obsadili brehy Štrkoveckého jazera. Súťaže sa zúčastnilo osem

registrovaných plavidiel. Všetci splnili podmienky prihlášky a súťaže, ktorá získala medzinárodný charakter. Prvýkrát súťažil

zahraničný účastník, konkrétne zo Studénky pri Ostrave v Českej republike. Priviezol si originálne plavidlo, v ktorom ako vodník preplával stanovenú vzdialenosť. Z Ružinova si odniesol pekné tretie miesto. Druhé miesto získal Ružinovčan René z Nív na svojom invenčnom plavidle Labutie jazero. Víťazmi sa stali dobrovoľní hasiči z Prievozu. Vyrobili plavidlo Stroskotanci. Napriek tomu sa na vode udržali a víťazne doplávali do cieľa. Ďalšie miesta získali Svätý Mikuláš, Tankisti a pes, Lyžiar, Piráti a Dvojpošník.

Šport a kultúra

Svoje umenie predviedli aj akrobati na vodných skútroch, podporovaní spoločnosťou Darex z Ružinova. Kultúrny program na čele so Zdenkou

Prednou, Old School Brothers a rezkými tónmi rómskej muziky Kmeťo Bandu zaplnil do posledného miesta aj amfiteáter na Štrkoveckom jazere. Okrem toho v areáloch RŠK sa konali športové súťaže vo futbale, tenise a deti mali detské atrakcie zadarmo. Spokojní odchádzali všetci: súťažiaci, umelci, športovci, Ružinovčania, stánkari, hostia, účinkujúci. „Som nesmierne rád, že táto obnovená tradícia si opäť získava svojich fanúšikov a posúva sa vpred. Bol to celodenný program so športovo-kultúrnym rozmerom. Ľudia to majú radi,“ zhodnotil na záver podujatie starosta Ružinova Slavomír Drozd. Opäť jedna vydarená akcia v Ružinove.

(ms)
Foto: RŠK

Na bicykli deťom na Štrkovci

Pomoc detským pacientom trpiacim onkologickými ochoreniami

RUŽINOV – Cieľom unikátneho slovensko-českého projektu bolo podporiť malých onkologicky chorých pacientov po celej bývalej republike. Medzinárodná charitatívna cyklotour zavítala 12. júna aj do Ružinova. V cyklistickom pelotóne dorazilo na Štrkovec nielen mnoho známych športovcov či umelcov, ale aj ružinovský starosta Slavomír Drozd.

Pomocť detským pacientom trpiacim onkologickými ochoreniami sa rozhodla netradičným spôsobom skupina cyklistických nadšencov na čele so svetoznámym cyklistom a osemnásobným majstrom sveta jazdiacim na vysokom bicykli Josefom Zimovčákom. Od 8. do 19. júna absolvoval cyklistický pelotón medzinárodnú charitatívnu cyklotour naprieč Slovenskou a Českou republikou. V priebehu 12 dní tak prekonal trasu 1 490 kilometrov. Štart cyklotour bol v „najvýchodnejšej“ obci Slovenska v Novej Sedlici a cieľom bolo najzápadnejšie mesto Českej republiky Aš. Trasa cyklistického maratónu bola rozdelená do 12 etáp, pričom v cieľi etáp v mestách Košice, Banská Bystrica, Bratislava, Brno, Olomouc a Praha boli odovzdané miestnym oddeleniam onkológie symbolické šeky, z ktorých poputuje finančná pomoc na ich činnosť.

Z Nitry rovno na Štrkovec

Posledná slovenská etapa smerovala z Nitry do bratislavského Ružinova. Na Štrkovci sa konal kultúrny program, ktorého súčasťou boli superstaristi Jakub Petráň, Dominika Stará, spevák Paľo

Drapák a mnohí iní umelci, ktorí vystúpili bez nároku na honorár. Hlavným ťahákom celého populárneho bol však príchod takmer 80-členného cyklistického pelotónu priamo do areálu Štrkoveckého jazera. Čestné miesto v ňom mal aj ružinovský starosta Slavomír Drozd, ktorý celú akciu podporil nielen svojím cyklistickým výkonom, ale aj finančne. „Medzi nami sú, bohužiaľ, aj ľudia s takýmito chorobami a treba im pomôcť. Nie je to len o peniazoch, áno, samozrejme, každé euro, ktoré sa nám podarí vybrať pre tieto deti je dobré, ale ide aj o to, aby sme o tom hovorili, spojili dokopy veľa ľudí a naštartovali rôzne aktivity, ktoré potom týmto malým pacientom aspoň trochu uľahčia život.“

Nadšenie z celého vydareného projektu neskryval ani organizátor a tvorca myšlienky cyklotour Miroslav Bílik, ktorý na vlastnej koži pocítil strach o život svojho syna Matúška, ktorého onkologické ochorenie zastihlo pred dvoma rokmi. „Je to fantastické, ľudia tento projekt chytli a cítíme, že nám fandi. Od Novej Sedlice sme sa stretli s neuveriteľnou podporou a pozitívnymi reakciami. Som vďačný celému Sloven-

Pelotón cyklistov smerujúcich z Nitry do Ružinova.

sku, že to takto prebieha. Vidieť, že ľudia majú srdce.“

O rok znovu

V cyklistickom pelotóne absolvoval časť cesty po Slovensku aj spevák Martin Babjak či herec Ivan Vojtek. Na Štrkovec dorazil aj hokejista Miroslav Lažo, cyklista Jozef Žabka a vodní slalomári, bratia Peter a Pavol Hochschornerovci. „Išlo sa výborne, nálada bola skvelá, počasie krásne. Ani nevieme, ako nám táto trasa ubehla,“ pochvaloval si Peter Hochschorner. „Prvýkrát v živo-

te sme išli toľko kilometrov, až nás prekvapilo, ako dobre sme to zvládli. Kondíciu máme však asi viac na pádlovanie ako na bicyklovanie,“ dodal s úsmevom Pavol Hochschorner. Nielen známimi umelcami a športovcami, ale najmä všetci ľudia na celom Slovensku tak dokázali, že majú srdce na správnom mieste. Už teraz sa nahlas hovorí o pokračovaní akcie, ktorá by mala byť budúci rok obohatená aj o účasť hokejistov z NHL a mnohých ďalších umelcov a športovcov.

Text a foto: (kk)

Kultúrne Leto 2010

CULTUS RUŽINOV, a.s.

3.7.2010 o 18.00 h

SAMO TOMEČEK

koncert

Letný hudobný koncert

4.7.2010 o 17.00 h

HORÚCE TANCE - HOT DANCE

Show program tanečnej skupiny Tropical

Hostia: Karavana a Jamadan

5.7.2010 o 10.00 h

NÁVRATY K STARÝM SLOVANOM

Turisticko-náučná vychádzka na Devín.

Zraz pod Mostom SNP.

DIVADLO POD ŠIRÁKOM

10.7.2010 o 17.00 h

NEVESTA PREDANÁ KUBOVI

Divadelné predstavenie

Stanislav Šteпка

11.7.2010 o 17.00 h

JEMU LEN RŮŽ

Kabaretná show plná spevu, tanca a

Broadwayských melódií

15.7. - 31.8.2010

10 ROKOV PO ...

Fotovýstava s vojnovou tematikou - Novi Sad

Autor: Martin Candir

DK RUŽINOV

24.7.2010 o 17.00 h

TANČIARBEŇ PRI JAZERE

Hudobnotanečné popoludnie s hudobnou

skupinou PROVA

1.8.2010 o 17.00 h

ROCK PRI JAZERE

Hudobné popoludnie so skupinou TRIM

14.8.2010 o 17.00 h

POVIEM VÁM TO PIESŇOM

Hudobno-spevácky večer nevidiacich umelcov

Mariana BANGU s manželkou Alexandrou

21.8.2010 o 17.00 h

LETNÝ JAZZOVÝ VEČER

Jazz Street Band

29.8.2010 o 17.00 h

ABY SME NEZABUDLI...

Promenádný koncert dychovej hudby

11 z IVANKY venovaný spomienke na SNP

DIVÁDIELKO BEZ OPONY

Rozprávkové popoludnie

nedeľa o 17.00 h

18.7.

GAŠPARKO A DRAK

Stražanovo bábkové divadlo

25.7.

SNEHUJENKA A 4 TRPASLÍCI

Divadlo TINA

08.8.

ZVEDAVÝ SLONÍK

Divadlo HAPPY

22.8.

ŠAŠO MAROŠ

Agentúra ELMa

ARBEÁL ŠTRKOVIEC - Letné divadlo